

**بیر بارداغدان
بیر ده نیز**

صادق بشیرلی

صاڊق بشيرلى و ايكي ياپيتى

تميز بير توركمنجه ايله ديزيلميش شعرلى اوڤودوچقا
شاعرين موهبه سيني ده گرلنديكچه ده گرلنديريوردوم...
آرتق دورامازديم همن عزيز آرقاداشيم تازه لى شاعر(أستبرق)
بگه تلفون آچديم: أگر صايين(صاڊق بشيرلى) شاعرى
طانيورسا قونوقلوغوما ديله ديمدى.إ.....

ياشلى سانديغيم بشيرلى شاعرى گنج ياشدا گورونجه م ياشلى
أديباتچيلاريميزين بوش قالاچاق بيرلرينى دولدوراجاغينا
اينانراق چوق سيوينديمدى.....

: إعتراف ايمه ليم ده هر ايكي ياپيتدا ئويله ئوزه لليكلىر واردير
كى نه بيز عراق توركمنلرينين نه (آنا دولو) تورك
أديباتچيلارينين شعرينده گوزومه چارپاماميشدير. صيرالييوروم:
۱- په كيشتيرمه = إفاده يه أكله نه ن گوج .....

۲- قوشوقلاردا ايشله نه ن و شيمدى- يه ده ك كيمسه ميزين
قوللانمادىغى، بلكى ده ئولومه محكوم ئوز توركمنجه كلمه
لر.....

۳- توركمنجه سوزجوكلرده ن توره تيله ن فعللر:.....

(علي معروف)

اوغلو\۱۵\شباط\۲۰۰۴\طوز)

ایکینجی یاپیت ایچین (ئون سوزده ن) آینمیشدیر:

یاپیتدا (۱) ایشله نن صنعته گلینجه چوغو عروض، آزی هجه تارتیله ریه دیزیلیمیش قوشوقلارا قارشین (تارتیلی سربست) تورونه ده راستلانیلماقدادیر. هر اوچ تورده ده (بلاغت بیلیمی) کندینی گوستریرکن اوزه رینده دورولماسی گره کن شاعر (صادق بشیرلی) کندینه ئوزگو ئوزه لیکلریدیر کی شاعرین یاپیتینا دگر قازاندیران ئوزه لیکلرده ن صیرالیوروم:

میللی و انسانی دوغولار (۱):

نه فارسلازدان سوزومده سوز وار ای جان نه عربلرده ن واریسا بیر گوجون تورکمنجه من تک سن ده دیوان ایت یوره ک بو ملتین احوالینا یاندیقجا ای (صادق) سطرلر دالغالانسین شعريله دفترده دیوان ایت

۲- وطن سیوگیسی:

آغیرتدیم باشلاری شعريله شعریم دولدو اِسْمینده ن قولاغ ویر (قُم) دان أفلاکه چیقان أفغانه ای کرکوک توکنسیدی بو غربت ییللاری من بیر ده دونسیدیم باصاردیم طاشینی طوپراغینی من جانه ای کرکوک.

۳- تورکجه نین زنگینلیگینه قاطقیسی:

هر ایکی یاپیتدا (۱۰۰) یوزده ن زیاده اونودولموش بلکی ئولومه

٦ ..... بېر بارداغان بېر ده نيز

محكوم تورکمنجه سوزجوکلری ایشلمه سی اوسته لیک
إسم و صفتلاردان توره تدیگی فعللرله دیل چالیشمالاریندا یه
نی بېر چیغیر آچماسی شکرانلا قارشیلانیر

٤- شاعرین موهبه سی و وفاسی:

أشدیرمملره گوره شاعرین موهبه سی وصفینده گورونور.
داقولو عدنان- ین مکتوبینه یازدیغی جواب قصیده سینده
اولدوغو گبی، زیرا شاعر (٣٥) بیتلک قصیده سینده هم موهبه
سینی هم ده یوردونا و آرقاداشلارینا قارشى بسلدیگی وفایی
وورغولامیشدیر. بویورینیز:

أسکی یاره ده ن یه نی جراحت:

(عدنان داقولونون مکتوبونا جواب)
باشا- باش دولموش اومیدلرله یوره ك بارداغیدیر،
چالقالاندیقجا گوزومده ن دورو یاشلار جالانیر
یه تیشر یوسفه یعقوب گبی اولدویسا دا کور،
گوزونون یاشینا هر کیم کی بو گون آرخالانیر
شاعرین روحینه بېر داملا دا إلهام صیزاراق
ایشیده ن ظن ایده جکدیر کی ده نيز دالغانیر
شعر او سوزدور کی بیته شتیرسین یوره ك یاره سینی
پارچا آستاردان أفندیم! نه کی یوزده ن قادانیر
ئولچوسوز شعرى سه وه نده ن بو سوزو سیز صورونوز

ایکینجی یاپیت ایچین(ئون سوزده ن) آلینمیشدیر ۷

چالغیسیز شارقیلارا نه رده چیگین بیرغالانیر؟
باشا- باشدان اوقونور شعر اگر إلهامدان آقوب
ئویله بیل بال یه یینیر، کاسه سی ده پک یالانیر
ئولچو اوزره دولانیرکن بو گنیش بیر- ایله گوک
ئولچوده ن شعریده گونلون نده ن ئوترو اوصانیر؟
قالدیریرکن دوواغین سوزلرینین گوردوم کی،
سنده آصمان دولوسو آی- ایله ییلدیز دولانیر
ایمدی باق! ایمدی قونوش! چونکو گلیر بیر گون کی،
دیکیلیر اینجه دوداقلار، ایری گوزلر قاپانیر
بسته لت بوردا(رشید)-ین^(۱) او یوره ک نغمه سینی
دیمه سینلر ده بو یولدا هله داقوق یوبانیر
أسکی شاعرلره تقدیریم آزالتمیش ده گه ریم
قورو آیاغینا ای قارداشیمیز یاش دا یانیر
دؤزدوگون زندانا، قاطلانیدیغین إشکنجه لره
قانمارام یوز کره سویلرسه لر أصلان دایانیر
غربت ایلده یووالانمیش قوشو چوق صانما آزاد
چونکو او ئوزگه لرین گولگه سینه دالدانیر
دال- بوطاغ اوزره اوتورماقلیغا قونماق ده نیلیر
بوطاغ آلتیندا یاتانلار ایسه آنجاق قینانیر

---

(۱) داقوقلو شاعر(رشید علی)

۸ ..... بیر بارداغدان بیر ده نیز

مکتوبون (قَم)دان آپاردی منی داقوقه ده کین
بوردا آرتق فرشده ن عرشه قادار سوز اوزانیر
کرکوک آی ایسه یاقین ییلدیزی داقوقتور اونون
گرگر اوندان نورو، جمبور ایسه بوندان قازانیر
أسکی بیر یاره می ده شدین ئوز آلینله، شیمدی
گور ده روحیمده نه قانلارلا جراحت بولانیر
گوره ن اولسایدی بو ساعتده خیال عالمیمی
دییه راییدی بو یا سرخوشدو، یا باشی دولانیر
شکر- ون(۱) هیکلی جانلانندی بوتون فکریمده
دییه سن بلکی داماریمداکی قاندیر دولانیر
اوردا صوردوم دا رشید- لر نیچین ئولموش؟ دیدیلر،
ده نی دارتماغدان ئوتوردور بو ده گیرمان دولانیر
هانسی انبارلارا؟ صوردم کی بو ده ن دولدورولور
دیدیلر: بو قارا طوپراغ نه دویور، نه اوطانیر
(أبو عرفانی)(۲) دا فکریمده آراکن گوردوم
(قره داغ) باغری هله بیر قارا داغیله یانیر
بیر خبر ویرمدی شاهینلر (أبو شاهین) ده ن(۳)

---

(۱) بعث رژیمی طرفیندان شهید ایدیلن داقوقلو آرقاداشلاریمیز.

(۲) بعث رژیمی طرفیندان شهید ایدیلن داقوقلو آرقاداشلاریمیز.

(۳) بعث رژیمی طرفیندان شهید ایدیلن داقوقلو آرقاداشلاریمیز.

ایکینجی یاپیت ایچین (نون سوزده ن) آلینمیشدیر ۹

(نینوا)^(۱) یادیمما دوشدوکجه قراریم طالانیر
بیر (أبو ذر) ده^(۲) أبوذر گبی جان ویردی غریب
بو سوزده (جنت زهرا) یه^(۳) باقانلار اینانیر
أما داقوق واریکن آرخایننام! آرخاین اول!
طوپراغیندان یینه یوزلرجه (خلیل) لر^(۴) یارانیر
یه ل أسیر فکریمه توزلاری قونور یوردوموزون
بو یتیمین باشینا گور نه چامورلار صیوانیر
بیره آلتی که سه دیب اکدیگینیز بیش نه و شعر
خارمانی ئویله تمیزدیر ده زیوانسیز قالانیر
وجودو یددی عدمده ن ده بتردیر بشیر- ین
نه کومور- منقله قالمیش، نه ده لامپاسی یانیر
اولماسین منینگ اینان آدی منیمله او کویون،
یوکسه لیر گون به گون آفاقی صاریر شان قازانیر
بیر ساعاتلیغ گوروشون تشنه سییه م چوقداندیر
گوروش آردیندا دا أمّا یوز ئوپوش دالالانیر

---

(۱) نینوی: موصل شهری، أبو شاهین- ین شهید اولدوغو یه ر.

(۲) بعث رژیمی طرفیندان شهید ایدیلن داقوقلو آرقاداشلاریمیز.

(۳) تهران شهرینده کی شهیدلر مزارلیغی، أبوذر- ین دفن ایدیلدیگی یه
رصون اولاراق یاردیم آلهاندیر دییه ر صایغیلاریمین قبولینی امید ایده ریم

(۴) بعث رژیمی طرفیندان شهید ایدیلن داقوقلو آرقاداشلاریمیز.

۱۰ ..... بېر بارداغدان بېر ده نيز

ايشيديركن قولاغيم يار آديني تيكسينيره م
جيگریم دفترينين صفحه لری پارچالانير
يالین آط سه ودا، فراق قلعه، رقیب بېر ده لی فیل
بويله کیش مات آراسیندا نه زمان بخت اویانیر؟
صادق- ین شعری طاراغ دیشلری تک دوز دوزولور
چوق گوزه ل معنا لارین زلفی ده بوندان تارانیر

- علي معروف

اوغلو\طوز\۲۶\شباط\۲۰۰۴

نوت/

ایلك فقره لر استاد علي معروف او غلونون الدليل غزته سینده ۲۰۰۴ ییلیندا یایمیلانان مقاله سینده ن.، ئون سوزده کی یازیلار ایسه استادین عینی ییلدا باصینا حاضرلادیغیم بیر کتاب ایچین یازدیغی ئون سوزده ن آلینمیشتیر. نه وار کی او کتاب بعضی صورونلار یوزونده ن باصینا ویریلمدی.

صاین او قورلارین آئینده کی (بیر بارداغدان بیر ده نیز) آدلی کتابیمی ئون سوز گبی سوسله یه ن او گوزه ل فقره لر استاد علي معروف - ون إذنیله قید اولوندو. بو یوزده ن استاد علي جنابلارینا جان و دلده ن تشکرلریمی صونار، صاین او قورلارین دا فایدالانمالارینی آرزو ایده ریم.

صادق بشیرلی

۲۰۰۹\۸\۶

چاره بویور

عشقی داغیله بو داغلانمیشا بیر چاره بویور
یوللاری هجريله باغلانمیشا بیر چاره بویور
سن سنین خاطرین ایچین منی منده ن آزاد ایت
قفسی هم قولو باغلانمیشا بیر چاره بویور
نچه بیر داملا محبتله ده نیز قیل یوره گیم
کؤز تکین باغری آلاولانمیشا بیر چاره بویور
تنی یاغ ایله مه دیم جان فتیلین یاقماغ ایچین
قلبین گوزگوسو پااصلانمیشا بیر چاره بویور
منه بیر تور منی آنلات کی منی من اونودوم
یه دی حالقایلا حصارلانمیشا بیر چاره بویور
باشا- باشدان بو سفر خوف و خطرده ن دولودور
کیمسه سیز بو یولا یوللانمیشا بیر چاره بویور

سنه سنده ن صیغیندیم

اومیدلری پيشمانلیغا

دۇند رمه یه ن تک آللهیم!

قاپیسیندان کافری ده

أل بوش گری دۇندرمه یه ن

پادشاهیم!

من ده سنین بیر قولونام

دیکیلیدیر ایکی گوزوم

رحمتینه!

گونلومو ده دولدورموشام آرزو ایله

باغیشلا! کی، آنجاق سنسین باغیشلایان.

طوفانداایم

یالینز سنه صیغینیریم

سنا سنده ن صیغیندیم! سن بنی سنده ن خلاص ایله

کی، سنده ن باشقا سنده ن کیمسه قورتارماز بنی یارب!

آتا اولادینی، قارداشی قارداش ترک ایده ن گونده

اومیدیم وار جهنم آته شی صارماز بنی یارب!

عرفانلیق

اوخو داوودی سه سین ایله وصالین اذانین
قوی آچیلسین بو اوزون سوره لی هجران اوروجو
بیر بولوشماقدان ئوتور بین کره باغیریم یاقیلیب
صون قدح قورقما کی قیرماز دوا- درمان اوروجو
ایکی آی بیر گورونوشده ن بیزه گوسترنه اولور
صلوات ایله قاشین قارشیلاسین جان اوروجو
کی برابر اولا اوچ بایراما بیر بایرامیمیز
أبدی می- له صووار بویله پریشان اوروجو
او نسیمده ن ده لطافتلی نفسده ن أسدیر
قوی دا قیصقانسین أبد حوريله غلمان اوروجو
من سحر وقتی قونوشدوقدا قونوش سن ده نولور
سالما بوندان دا بته ر حیرته حیران اوروجو
آخر- آقات ده شه ره ك، صادقین، آچدین یاراسین
بینه دیوانلاماغا باشلادی دیوان اوروجو

طائتدیر منی منه

طائمـادان منـ منی
طائیامام کی، سـنی
ای سـنی طائیان سن!
منه طائتدیر منی
من کنـدیمی کنـدیـمه
بیر آراماق ایسته ریم
قیمتلی یوزوگونـو،
گولـده بیتـیرمیش گی
بـین گـزلـی قـدرتیم وار
بیر تنبللیک صاپی ایله باغلانمیش!
ئـوزوم خزینـه،
ئـوزوم دیله نجـی
ئـوزوم إمکـانلی
ئـوزوم یـالواران

عنادلیق دامازلیغی

نه دیمك شوم قفالاردان گوگه ره ن قایدا- یاسا؟
گوگده ن اینمیش کتایین یانلیشی، نقصانی نه دیر؟
آدم اولادی عنادلیقلا دامازلیق گؤتوروب
یوقسا هپ درد اولانین ئوزگیه درمانی نه دیر؟
(مصطفی) سئتی یه تمز می بوتون موطلولوغا؟
گونه شین شعله سینه ییلدیزین احسانی نه دیر؟
ییتگینین ساده قازان دیردیغی آزغینلیق اولور
کندیسینده ن ده خبرسیز که سین امکانی نه دیر؟
گیزلی اتحافدی بیزه بیر- بیریمیز پارچالاماق
خائنین دینی؟، آیردسیز باشین ایمانی نه دیر؟
ألیمیزدیر به لیمیز قیردیرانین ایشله ك ألی
که سدیریلسین ده بو أل، هیرسیز ألین قانی نه دیر؟
دوشمانین گؤنلو گوله ره سیر ایده ره ك حالیمیزا
چوق یازیق جاهله بیلمز هله دوشمانی نه دیر؟
بیر محبتله جیجیک اودلارینی سؤندوره لیم
بیر یوره ك بوشسا محبتده ن اونون جانی نه دیر؟
دورو ساکنلیگه شر صالمایی ترجیح ایده نین
شانی، انسانلیغی، حیثیتی، وجدانی نه دیر؟

غدیر

رسالت بیر هلال ایکن تمام بدر اولدو بیر گونده
 غدیرین صانما مثللی بیر زمان یا خود مکان واردیر
 غدیر صاف آینادیر گوگده ن انه ن فرمانی عکس ایتمیش
 بو فرماندان دینین هر کوشه سینده بیر نشان واردیر
 باشیندا مرتضانین بویله بیر تاج دهره پارلارکن
 مرادیلر قیلینجینده حسادتدن ده قان واردیر
 تمیز ایمانلیچین (من کنت مولاه) آن تمیز قاینیق
 بو قاینیقان پای آلمیش هر نه پک دوزگون ایمان واردیر
 بوتون أخلاق فضیلت بلکی انسانلیق تامامیله
 یوق اولماز چونکو بو سؤنمز اوجاقتان، هر زمان واردیر
 غدیرده ن فایدالانماق یعنی انسانلیق قازانماقتیر
 قازان، باقما یول اوزره هر نیجه قویو قازان واردیر
 ولایت سایه سیندندير وطن گولمکته دیر، آرتق
 صینیرلاردان صیزیب آقمیش اگر بیر یاشمانان واردیر
 آیاغ یومشاغ بیراق زیرا کی دولموش یاره ده ن جسمی،
 بو یوردون هر قه ریش باغریندا بیر قان فیشقیران واردیر
 ولکن فتنه کارلیق آته شی بیر آن دوام ایتمز
 ولایت عشقی ایله چونکو چوق چوق چاغلایان واردیر

سنین بیر بهاریندان

سنین صفینده کی ضربتلرینده ن حق ایشیقلاندی
حقیقت یوللاری پکلندی جهلین هر غباریندان
بو اسلام دینی آرتق محکم اولدو هم قرار بولدو
سنین حکمتلی صلحینده ن، سنین صبر و قراریندان
حسن ای حقی غصب اولموش، حسن تابوتی اوقلانمیش
حسن ای باغری داغلانمیش وفاسیزلار آزاریندان
حقیقتده مزاریندیر سنین هر شیعه نین قلبی
نولور بیر ایز- اثر یوقسا بقیع اوزره مزاریندان
آلان پیغمبرین محشرده یانین سن و سیزلرسیز
نولور قبرین اوزاقلاندیردیلار جدین کناریندان
دوام ایتمکته دیر مظلوملوغون بین ییلدان آرتقدیر
طالانمیش ایمدی ده هپ شیعه لر هر مُلک و واریندان
خوارچ ظن ایدیردی کی چیقار عشقین یوره کلرده ن
کی چیقادیقجا جراحت تنلرین جوشغون قاباریندان
نه کروان- کروان آل قانلا کفنلنمیش شهیدلردیر
بو صولماز لاله لر آچمیش سنین بیر تک بهاریندان
چیقینجا بیر قفسده ن نه قانات قالدی نه قول قالدی
بییزیم بلبللرین حیراندی عالم إنتظاریندان

۲۰..... بیر بارداغان بیر ده نیز

دورو چایلار آقارکن صاپ- صارارمیش باغ و بستانلار
صانارسین قطع اولوپتور قان شو یوردون شاه داماریندان
اگر یوردومداییم اّمّا هنوز ده قومشویام یوردا
نسیم ده بیر خبر ویرمز بشیر- ین، دام- دوواریندان

تازه خورماتو/ رمضان/ ۱۴۲۴

ای خیمه سی اودلانان

کربلا طوپراغینا
هر داملاسی بالله بیر
هر بیر شهید ییلدیزدیر
آدین گلیرکن گلمز
حقه ئویله جان ویردین
(مریم اوغلو) دا اولدو
أما حق أهلین نده ن
خراب اولایدی کاشکی
هر عدالت، هر انصاف،
بیلیم کی ده ورا ن نیچین
(امامسیزیق) دییه نلر
بو یوزده ن بیلمه دیلر
بینلرجه مکتوب یازیب
(قبول ایتمریز اصلا
أمانه باکی واردیر
اوتانمایان خبیثین،
سعد اوغلونون گولینده
آرتیق نه بیلسین نه دیر
ای پیغمبر بالاسی!

آقدی کی تمیز قانین
آیه سیدیر قرآنین
سن أما گون تک پارلاق
آدی هیچ شهدانین
کی، حق سنله جانلانندی
ألحق سنین حیرانین
بیلیم کی ایتمز قبول
ئه وی بو شوم دنیانین
هر مروّت سنده یکن
اولدو سنین دوشمانین
ایمانسیمییش والله
قدرین عهدو پیمانین
(تیز گه ل بیتیش) دیدیلر
حکمون بنی سفیانین)
بین بیعتی قیرسادا
کینده ن دولان شیطانین
(ری) مولکونون سیوداسی
بیر معناسی اذانین
حقین یوکسک قالاسی

قوربان سنه بین مللت
 کس یلدی بارماقلارین
 بوسنین جو مردلیگین
 قوپ- قوروموش دیلینده ن
 چیقماقلا دائم قالدی
 سنین مظلوملوغوندان
 سنین صوصوزلوغوندان
 هر عصرده هر چاغدا
 قوشدوغون کروان بیتمز
 هر عصرده وار ایکن
 بیر ساحل بولماز أصلا
 ظلمون قارشیسین آلان
 او ییرده بللی اولور
 ظن ایده رسم کی (زهرا)
 یارالی تنله گلیر
 ای أصغری اوخلانان!
 هیچ بیر زمان توکنمز
 (مهدي) ظهوروناده ک
 هر ییرده کربلاسی،

ای مللتین فداسی
 بیعت ویره ن آلرله
 او دا مللت وفاسی
 قورومايان بیر (هیها)
 حقین گوجلوصداسی
 یخیلدی کفرین نه وی
 یشه ردی دین باغچاسی
 کسلیر قوربان- قوربان
 ای شهیدلر آغاسی
 بین دعی اوغلو دعی
 بو قانلارین دریاسی
 ساحل آنجاق محشر دیر
 هر ظالیمین جزاسی
 گلن ساعت محشره
 (صدر)- ین (بنت الهدی) سی
 ای خیمه سی اودلانان!
 شیعه لرین بو یاصی
 واردیر سیوه نلرینین
 هر گونده عاشوراسی.

فوقها الأنهارى گور..... ۲۳

فوقها الأنهارى گور

صاف گونوللرده يشه رميش عشقيه گولزارى گور

چشمه لر تك جوشتو گوزلر دوپ- دورو ياشلارى گور

بو حسين- دير بويله حالتلرله گوسترمكده دير:

دنيادا جنات تجري فوقها الأنهارى،، گور

شهید(آیه الله العظمی سید محمد باقر الصدر) حقیندا:

بو ئونده ر باشقادیر باشقا

ئوگونسون هر گله ن جانانی ایله بیقما! قهر اولما!
آییرد ایتسه بیله ر ألبت بو دلبر باشقادیر باشقا
نه سندسده ن، قرنفلده ن، نه نیلوفرله سوسنده ن
قونوشما چونکو بو مسکیله عنبر باشقادیر باشقا
منی بیزار ایدیب زمزم صویون تعریف ایده ن غافل
سانارسین حاجی بیلمیر حوض کوثر باشقادیر باشقا
دایانمیش ظلمه قارشى اگمه میش باش قهرمان چوقدور
ولکن(صدر) تک اولاد حیدر باشقادیر باشقا
جهاندا یوکسه لیب باش قالدیران چوق باشچیلار واردیر
فقط(صدر) آدلانان عزتلی رهبر باشقادیر باشقا
علمده، هر گوزه ل أخلاقدا، دیندارلیقدا، عفتده
بو قایناق آیریدیر آیری! بو مصدر باشقادیر باشقا
بونو وصف ایلییه ن دیلده ن صاچان سوز فرقلیدیر فرقلی
بونونچین آغلیان گوزده ن آخان تر باشقادیر باشقا
بو گرچک سوزدو هیچ فرق یوقدو مرجعلر آراسیندا
پغمبرلرده أمّا صون پغمبر باشقادیر باشقا

زمان آطلی، بیز یایان:

قاچدی زمان توتامادیق آتیه گین
او آطلیدیر، بیز یایانیغ سننه نسه
آچیلماز بیر طاپماجادیر بو دنیا
گرچک ده گیل هپ یالانیغ سننه نسه
اومود بیزی چکیب توکنمز یولا
آرقاسیندا بیر پالانیغ سننه نسه
ئه ولر ییخیق، هگبه لر بوش، گیویل خوش
نه کؤچه نیغ نه قالانیغ سننه نسه
نه ظلمو دفع ایتدیغ نه ظالم اولدوغ
نه یاقشییغ نه یامانیغ سننه نسه
دیارمیزدا غریب تکین یاشیریغ
قارون ایکن تام طالانیغ سننه نسه

من، قارداشلاريم و قورطلار

من يوسف

قارداشلاريم

قارداشلاريم.

بېر گون ديه جكلر كى

(تالله لقد آثرك الله علينا)

....

آرتق

قورط روحلولاردان،

ايت يوره كليلرده ن

باغريشماغ نده ن؟

هوروشمك نيه؟

بیر دنیزلیک یاش

غمده ن دوگوملنمیش یوره ک بیر دریالیق یاش قالدیریر
بیر داملاسی آقدیسیا گوزده ن، داغ قادار باش قالدیریر
صانما آیاغ آلتیندا قالمیش کیمسه لر تحقیر اولوب
هر باشی آن صوندا آیاغ آلتینداکی داش قالدیریر

اینجیلر دوکمکته دیر:

گیچ اگر عاشق ایسن باشیله جاندان موم گبی
باشلاما یانماغه آلدن! باشلا باشدان موم گبی
هر گله ن بیر عشق آلینده ن آه چکر فریاد ایده ر
أمّا کیم دیلسیز آغیزسیز ایلر أفغان موم گبی
آغلادیقچا یاقه سینده ن اینجیلر دوکمکته دیر
نه رده وار بیر اودلو دریا ساده مرجان موم گبی؟
صاچ جیگر داغیندان اود! هر یان ایشیقلا نسین دییه
بولماغ ایسترسین اگر عالمده بیر شان موم گبی

دوستلوغون قۇمارىندا:

هر نه گلير باشيما
قده ردندير قده رده ن
هر نه چيقار آليمه ن
منده ندير آنجاق منده ن
دوستلوغون قماريندا
من گنجليگي اوتوزدوم
ياش دا كي قيرخي گيچدى
آرتيق قمار عار اولور
باشقالاردان ئوترو ده
صيقينتيلار چكه ريم
تنى بويوك قوشلارا
قفس آرتق دار اولور
(اونوتما) بير ويرگيدير
من بويله ويرگيده ن ده
هم يوقسولوم هم يوقسون
جسميم شهر ايچينده
روحوم ايسه چوللرده
هم عاقلم هم مجنون
نه عاقلم نه مجنون

ده گیرمه ن ده گیرمه نیم:

بیر باشچی کی احوالی

یاقشی ایسه حالیمدان

دوشمانیمدیر دوشمانیم

دوشمانیم دا آئینده ن

حیرانیمدیر حیرانیم.

بیر تیجیلار آغزینا

ئه ت سوموگوم فیلاتان

چوبانیمدیر چوبانیم.

دارتیلان ئوز ئه تیمدیر،

ده گیرمان ده گیرمانیم.

صوواریلدیغیم صولار

ئوز قانیمدیر ئوز قانیم.

بوينو قيريق

أسكى تقرير يازانا دؤندو منيمچين سوفان
 گونده بير قيرمادادير بوينومو بو بوينو قيريق
 تانرى صدامى دا بو درده دوچار ايله مه سين
 كى قاچار محكمه ده ن يالين آياقلا، باش آچيق
 (إلى الأذقان فهم مقمحون)-و صالدى يادا
 سوفان خالتاسيني طاقديم او گون كى صيقا- صيق
 بوينوم بوينو يوغونلار گى اولسايدى يوغون
 آزار اولماز ايدى اولسايدى دا اولموشدو قيديق
 قيرماز آزاريمى يوز مللى غرام ديكلوفناك
 اون قه ريش ييرتيغانه يلر؟ ايكي پارماغ ياماليق
 گيجه راحتليغ ايكن ياغماليور راحتيمى
 منه ترسدیر فلگين طاواديغي طاولى چيريق
 سوز دوزو بو قوجاليقدیر قاچا- قاچ گلمه ده دير
 أمّا من گيتمه ده يه م، گلمه ده ن اول قوجاليق
 زمانين چوق دورومو نوح عومورون يوز ييل ايدى ر
 نظرائت باق نه دولوب ساده كدرده ن صفاليق
 بير قدحدير بو عومور گون- گيجه لر دولموش اونا
 قيرخى گيچديك داها بيز گنجليگى باشدان جالاديق
 گيويليم كؤرپه دى عشقين قوماطيندا سوت أمه ن

۳۲ ..... بیر بارداغان بیر ده نیز

نه اولور صاچ- صاقالیم ییلدیزا چکمیش آغاریق؟
گیویله أمّا باخان کیمدی ده؟، کیم دردین آلان؟
صورولور قول قیریغ اولسا، آتیلیر گیولی قیریق
قیی یا گیچمگ ایچین یوزدوله قان آرخیمیزی
شهدانین سوموگو آشیغ اولوب، قانی قاشیق
زیره گ اولدیسا چوبان سوت صاغار آرکگ گیچیده ن
بعضی مسؤللاریمیز گور نه چابوق، هم گوز آچیق
بو بیزیم کویلرین آل قانیدی هپ ئوزویریلک
کویوموز کویلری یاپتیردی، ئوزو قالدی ییقیق
ئویله بیر تورلو ده ویردیغ سه سی سه س ایسته یه نه
کی نه جیق ایتمگه وار حالیمیز ایمدی نه ده بیق
ایکی یوز قیرخ ملیونا قصری یاپیلیمیش فالانین
قهره بیز مستحق اولدوق او ایسه قصره لایق
سوزولن، صیزدیریلان عدل و عدالت بو ایمیش
کی ایزینده بیر قارون، بینی ده خانه ییقیق

۲۰۰۶/۱۰/۶ - بشیر

من و قيصقانج:

خاطريمدە ن گيچمه ميشكن آدى - صانى جاهلين
إسميمي بير گون اونوتماز گور نه دوشماندير منه
زهر اولوب صانيم اونا، حقينده بير صوچ ياپمادان
كندى هم بيلمز نده ن كى بونجا دوشماندير منه
سيركه نين كسكينليگى آرتديقجا ئوز قابين ياقار
كندينه درد اولدو قيصقانج أمّا درماندير منه
بين ديله كله قاوريلير، حاليم پریشان ايستيه ن
بونجا بن آرقاينام، اويسا پریشاندير منه
(ای اوله ن بابيم ده گيلسين!) سويله سم ايجابى يوق
هر سوزوم عالم بيلير بير عزت و شاندير منه
إسميم إسمين ايله بير سويلنديرير آلچاق زمان
تسلیت بو حالدا أمّا (شاهی مردان) دير منه (۱)

---

(۱) حضرتى علي عليه السلام بويورموشتور:

(أُنزِلني الدهر حتى قيل عليٌّ و.....).

ئوزلوك و ئوزگه ليك:

فكر صاپلارينا

ئويله دوگوملر وور دا

يابانجى طاراقلارين

اوتوز ايكى ديشيني

قىرسين،

قىريشتير سين دا

فكر

سنين سنليگيندير

ئوزليگيندير

ئوزليگيني

ئوزگه ليگه چيويرمه.

إنسانلیق صفاسی:

إنسانلیغین گونولده
هر کیم بولور صفاسین
آنلار حیاتی گرچک
إنسان اولور انسان

عشقیله جان دولورسا
اولسون دییه ر نولورسا
معشوقینی بولورسا
قوربان اولور قوربان

عرفاندی عشق بولاغی
عرفانه آص قولاغی
سیر ایله یه ن بو باغی
حیران اولور حیران

آل باده معرفتده ن
آریندی ریر خفتده ن
روح هر کوتو صفتده ن
بیر یان اولور بیر یان

باش چیقارماق بو سردان:

حیرتلندیریجی بیر
یوخلوقدان، دوغان وارلیق
جوشمادا، آقمادادیر
هر لحظه ده بین کرم
سرپمکته دیر! سرپمکته!
هر لحظه ده بین دونو
گییمکته ، گیدیرمکته
گرچکته ن:

باش چیقارماق بو سردان
باشین پاطلاماسیدیر
بو چیقیلماز صواققان
چیقماق طویون یاصیدیر
بو گلینین یوزونده ن
دوواقینی قالدیرماق
ئوزه ل أرلر ایشیدیر

اُمید قونجاسی:

ای اُمیدیم قونجاسی!

قالین - قالین پرده لرین

آراسیندا گیزله نه ن!

یولا صالدم

(۲۳) صون بهاری،

بیر ایلک بهاردان ئوترو!

نه جایدم ئوزله ییشده ن

نه دویدوم بکله ییشده ن

آرتق نه بکلرسین سن؟

جانداکی گیزلی یاره م

قایغیندان صویولدو

سن ده یه شیل کؤینه گینی صوی نولور

سنین آیاغینداکی

صاریلان دیکنلره

گوزده ن آقان چیسه لریم طاقیلدی

ای عفتسیز!

بو عفتلر دونوندان

۳۸ ..... بېر بارداغدان بېر ده نيز

چيقاقاسين نه زمان؟

بن هنوز ده او (بن) - يم

آلازلانير باغريمداكى كوهنه كوز

اوزه رينده قرارلاشتيغيميز سوز.

شوال / ۱۴۲۴ هجري - تازه خورماتو

بیر بارداغان بیر ده نیز

قلمده ن جان یاغار سه ودان یوره کده دالغاندیقچا
سوزومده ن پوسکورور کۆزلر جیگر عشقینه یانیدیقچا
نه بیر گون یادلاماق، خاطیرلاماق فکرینده سین جانا!
نه من سنده ن اوصانماقدا سنی هر گونده آنیدیقچا
(بو گون - یارین) سوزویله من منی آلداتمادان بیقیدیم
عومور قاجماقتادیر آخر گوروشمگمیز یوبانیدیقچا
نه بیر سوز ویر! نه یوز دؤنده ر! نه بیر یاغلا! نه ده داغلا!
نه کار ایتمکده سین بیلیم قراریم هپ طالانیدیقچا؟
دیمیشدین دؤز دایان! أما خبردار اولمادین بیر گون،
دایاندیم ئویله یانیدیقچا کی یاندیم هم دایانیدیقچا
یاقامدان گوز یاشیملا هر گیجه بیر کز آقار جانیم
أته ك روحیمله دولدو موم گبی باشدان جالانیدیقچا
اگر یوردومدایام ایمدی ولاکن قومشوایم یوردا
منی یانلیش صانیر هر کیم دیارلی - یارلی صانیدیقچا
ئه ویمده گولگه لنمیش قورتلارین قلبی سه وینمکده
گوزوم باقدیقچا، باغیریم لاله تک داغیله یانیدیقچا
خیانت أهلینی فی العاقبت رسوای ایده ر ده وران

۴۰..... بېر بارداغدان بېر ده نيز

اولور بللى يالانلار آرقاسيندا دالدالانديقچا
وفاسيز كيمسه لر آستارى آلت يوزله نير بېر گون
وفالى كه سلرين اخلاقينا مللت اينانديقچا
شعرلر چشمه سى ايميش گونلوموز! دنيايه آنلاتديق
ده نيز جوشماقتادير بيزده ن بو بارداق چالقالانديقچا

۲۰۰۴- مایس - تازة خورماتو

سوز ویریب، یوز دونده ره ن ۴۱

سوز ویریب، یوز دونده ره ن

لافینا باقما حریفین بکله گلسین دم گونو
دم گونو معلوم اولور طویدور ویا ماتم گونو
ووردو دم چوقلار دا إخلاصدان وفاده ن گورموشوز
درده أمّا دوندولر باللهی هر مرهم گونو
بیر سوز اوزره قالمایان ارلر سیناودان گیچدیلم
سوز ویریرکن کیف گونو، یوز دونده ررلر غم گونو
گیرمی بیر هایبله قارشی گیرمی بین قابیل دورور
قاره لنمیش باق نه بیر حده بنی آدم گونو!!

۲۰۰۶ ییلی

اون ایکی یودوملوق بارداق
دوداغینی دایادی،
دوداغلاریمیزا
گونلرینی آشا- آشا
ایکی یودومونو
شیرین- آجی ،
چکدیک باشا
بهارینین آستانه سینده ییز
نه وار کی
آقار صولاری بولانیق،
توستولرله،
شفقینین هولاری ایسه
دومانلی- دومانلی.
بو بارداق:
دورولوق بولونجایا ده ک
آجی صبرلرله دولو بیر ،
فلزلی یوره کلر گره کتیریر
بیر دامار چک
گوگوسونده ن،
باغلا اونو قلمینین

شاعر سین اُگر..... ۴۳

شاعر سین اُگر:

شاعر ایسه ن!

صون اوجونا،

یوره گینده ن قیزیل قانلار

آقیت بایاز کاغیدلارا

آغلاری آل ایتمه یینجه

طانینماز سین!

بین دیلده ده سویله ندیسه

قورو آدین

۱۹۹۸

دنيايا باق! دنيايا باق!

كۆتولشمكته اولان دنيايا باق! دنيايا باق!
(قره باصماق) - لا دولان رۇيايا باق رۇيايا باق
سابق أزماندا فقط قيس ايدى چؤلر ده ليسى
ايمدى ديوانه دولو صحرايا باق صحرايا باق
گهى صاغدان ايدى ر آتە ش آقنين گاه صولدان
ياقيلان آدمى گور! يانديريلان حوايا باق
شمر ذي الجوشن - ين ارتق صاييسى گيجدى بينى
گوندى بىر كربلا گور، غوغايا باق غوغايا باق

آغلا ظالمين حالينا:

مظلوملاردان دولايى
گوزلرينده ن ياش آقيدان،
وجدانليلا!
نولور وجدانه گلسه نيز؟!
ظالميرين احوالينا ياش دوکسه نيز!
اودانلارى اودوزاندان
سيچه مه يه ن انصافليلا!
انصاف ايدين،
آغلاماين مظلوملارا
مظلوملارين قصه سينده ن يارارلانين!
گوج قازانين!
ييگيتليکلر آلدە ايدين!
غيرت بولون!
يا ئوزگورلوك!
يا دا،
کوتو حيوانلارلا
ياشاماماق

آرخاينليق:

آرقادان وورولدو غومو

دوياركن

آرخاينليقلا آتدى

تفنگيني آينده ن

دوشمانيم . ،

ظفر بايراغيني دا

گوله - گوله اكدى

اياغى آلتينداكى

طوپراغيمين

سینه سینه

خيرميش:

دويغو اوزه رينده كي
خيرميشلارين ييريني
بين بير گولومسمه ده
بير آن بيته شديد مز
پاقيرانميش فكرلرين جيلاسي
پيشمانليق كوره سينده
قيزارماقدا بولونور
ئوزلمكته ايديم بن
گوزلرينده ن دالغا- دالغا
حنانتلي باقيشلار
باقيشلاردا:
يابانجي نين آنلاماديغي صرلار
نه يازيق كي
گوزله نيلمز آقينلارا
طوشلانديم
قانا باتدي شعوروم

٤٨ ..... بېر بارداغدان بېر ده نيز

قايناقلاندى شعريم

سنين آستارين يوزده ن

باتى دان – دوغويا ده ك

آرالى ايميش نه بيليم

زمانین نبضه لری

زمانین قلب آتیشی بیر گیجه دیر بیر ده گونوز
جان ویریر نبضه سی بیر یونده ن، آلیر بیر یونده ن
بیز ده گوللر گبی طوپراقدان اوزاتدیق باشیمیز
أما بیر چاغدا گوگه ردیک کی بوتون فصلی ده گوز
قاره بیر بخته بوروندوک، بوروشوک واختدا آچیلدیق
چه وره لندیک ئه ت- سومو کده ن یاپیلان بیرلی قفسله
حالبوکی بیز آسمان خلقی ایدیک کوکده ن، اما،
اونو بیر بوغدایا آلداتدی رقیب
بیزی بیر آریایا ئولدورمه ده دیر

من ده هاییل اوغلو یام:

پریشانلیق گونونده ن عبرت آلماق ئویله واجب دیر
وفاده ن ده م وورانلارچین نمازدان کم ده گیل أصلا
ده ریندیر یاره ای غیرتلیلر! درد ایسه قارطلاشمیش
آزاردان اینله مک حقدیر! أما مرهم ده گیل أصلا
بو ماتمدیر کی أخلاق محو ایدیلسین، صولدورولسون عشق
وإلا ملیون إنسان ئولسه ده ماتم ده گیل أصلا
توفاقی پک داغیلمیش داغلی هاییل اوغلو یام من ده
بودور آردم! قیریب- قیردیر ما بیر آردم ده گیل أصلا
هنوزده چیگنه نیر قاییلین آغزیندا ئه تیم- جانیم
ایچر (می) لر گبی قانیم، هله سرسم ده گیل أصلا
یش- اون گونلوك علفلنمکده ن ئوترو قان توکه ن بیلمز
کی (بن) لرچین هدف عالمده أصلا یه م ده گیل أصلا
چوجوقلار تیکسینیر ساعتده بیر شوم طوپ صداسیندان
بیر ائل بؤیله بیزیم ائلر گبی پرکم ده گیل أصلا
نولور ظاهرده إنسان گورسنیر یوز یوزلو خائنلر
أما بونلار حقیقتده بنی آدم ده گیل أصلا
سوزومده جان یاغار سوز آنلایانلارچین، گوزومده ن یاش
گوزو بو(صادق)- ین ظن ایتمه بیر زمزم ده گیل أصلا

یوک آغیر، منزل ایراغ:

سوز سویله کی،
قونوشمانین ایزینده
یالازلانسین فکرلر
شیمشکلنسین قافالار
ایشیدیلمه یه ده گر
بیر سوزلره گل!
نه زمانلارا ده کین
زمانی صوچلانندیرب،
ایتمک فغان آئینده ن؟
نه بوش سوزایمیش دیمه ک
(فغان زمان آئینده ن).
جانین ماراقلیقلیغیندان
عقل - ین پلانی پوزغون
گور نه لر چکمکده دیر
بو ته ن بو جان آئینده ن.
هر دونه رگه باشیندا
ایتیلدی بیر دوشونجه
هر ده نه یده ن بیر فکر
ایيله شدی اییجه

گونده بیر گونوز آتدی
باغریندان سیاه گیجه
بو دولامباج صونونو
سنله قدر بؤلوشدون
سنله قضا گوره شدین
آن آزی اوچده ن بیری
قازان هپسی گیتمه ده ن
کوهنه لمیش همّتترین
چول- چوخاسین طوپلادیم
بیر یورغون چالیشمانین
اوموزونا یوکلہ دیم
دونکویله بو گونکونون
چارپیشماسی قودوردو
بیر لحظه لیک آدیملار
بیر ساعاتلیغا دوندو
(یوک آغیر منزل ایراغ
یالواررام یارا! بیری)

سوندورون:

پارلادی یارین یوزو آرتیق چیراغی سوندورون
سوندورون بو جانداکی یوز ییللی داغی سوندورون
قلیمه بیر موژده ایله بین بولوطلار یاغدیرین
چوق زامانلاردان بو اود توتמוש اوطاغی سوندورون
آل یاناغدیر ظاهراً باطنده أمّا بیر گونه ش
گونلومو زینجیرله یین! یا او یاناغی سوندورون
بیر فیتلیدیر سینه ده (حبل الورد)، قلب ایسه یاغ
قطع ایدین حبل الوردی هم ده، یاغی سوندورون
صول یانیمدان هم صاغیمدان یاقماغین ایجابی یوق
یا صولو یاندرمایین یا خود دا صاغی سوندورون

يولچو من!، يول كسه ن من!

سنى بولوپ دا، دؤنوب سنله شرديم عشقينه ن
منيم ئونومده عزيزيم! (من) اولماسايدى اُگر!
صيغيشماز ايدى جهانه بو بېر آووج گونلوم
اونا بو داغلى سینه م مسكن اولماسايدى اُگر
فغانلا ديلده ن اولوردوم، آزار ايله جانندان
سنى سوزون منه بين گولشن اولماسايدى اُگر

وطن مارشی

طوپراقلارینین آلتی شهیدلرله دولان بو،
ایمانلی وطن، شانلی وطن، آدلی وطندیر
یاپراقلاری تاریخین اوه ت شاهیدیمیزدیر
هر بیر کوشه سی دوزلو وطن، دادلی وطندیر
چاغلار بویو هر تورلو فلاکتلری گورموش
صبر ایلمیش آرتق دیمه فریادلی وطندیر
کوکسونده (صدر) لر مزاری شعله لی ییلدیز
بختینده (حکیم) لر آدی وار آدلی وطندیر
بیزده ن نه دیلر گور- جانیه گونولده ن
اوغروندا بیراقماق - هر نه گلیر آلدن
استقلالاً البت چیقاریر یوردونو مللت
داغلارجا آغیرلیقلاری آماقلا یوکونده ن
أل بیرلیگی، سوز بیرلیگی آماجیمیز اولسون
یوق ایتمه لیز ظلمو برابرجه کوننده ن
سعی ایتمه لیز دونمه سین آرتق گونو ظلمون
بو آغ گونه عبرت آلالیم او قارا گوننده ن

۵۶..... بېر بارداغدان بېر دە نيز

تاریخی بزه تمکچین ئولومسوز قلم آلدیق
شاهد بولونان طویلو مزارلار سوموگونده ن
ئولمزلیگه ایردیک - چوق طویلو مزاردان
صولمازیغی بولدوق - أن شنلی بهاردان

ییری دار اولمایان کیمدیر؟

جهان هر درده مسکندیر، خبردار اولمییان کیمدیر؟
 جهاندا گونده بیر درده گرفتار اولمییان کیمدیر؟
 قفسدیر دوغروسو دنیا، نولور أنسیز- اوزونسوزدور
 بو صونسوز بیر گنیشلیکده ییری دار اولمییان کیمدیر؟
 قارین دویسون دییه جانندان دویانلارچین نه لذت وار؟
 بیر اُکمکده ن ئوتور جانندان دا بیزار اولمییان کیمدیر؟
 حُزنلو نغمه لرده ن باشقا چیقماز قومرولاردان سه س
 بو گولشنده صداسی آهیله - زار اولمییان کیمدیر؟

عجب دیوانه ییز بیزلر

محبتلر شرابیله دولان میخانه ییز بیزلر
بیزه عاقل ماراقدیر ئویله بیر دیوانه ییز بیزلر
آچینجا بیر شفق البت نه موم وارسا سؤنر قالماز
یانیب، یاندىقچا أمّا سؤنمیه ن پروانه ییز بیزلر
می ایچمیشه ر اولور البت خبرسيز هر نده ن أمّا
خبرسيز قالمایان عومرونده بیر مستانه ییز بیزلر
اگر آدسيز، اگر صانسيز یاشارساق دا، بیلیر ده وران
کی عشقین میدانیندا شان بولان مردانه ییز بیزلر

ياندیقجا جان ویره ر موم

سیچه رسك! يوللارا عنوان اولور موم
آراساغ دردلره درمان اولور موم
قارانلیقلار اُگر بیر جان آیرسا!
يانار! ياندیقجا بين بیر جان اولور موم
گوگوس گردیکچه، یاردیقجا یاخاسین
سنا هم ده بانا قالخان اولور موم
توکمزسه گیجه ن! بیقما، داریلما
گونوزلندیرمگه امکان اولور موم
چالیش موم دوستو اول بو قاره گونده
ایشیق دوشمانینا دوشمان اولور موم
صداقتله دولان پروانه لـرچین
یاقار ئوز جانینی حیران اولور موم
یوق ایتدیکچه قارانلیقلار وجودین
نه امکانسیز نه ده پیشمان اولور موم
نه یول معلوم اولور آرتق نه مقصد
یول اوستونده ن اُگر بیر یان اولور موم

إخلاص و ریاکاریق:

تمیزلیکله، إخلاص ایله
قوللانیلمیش ایشین باری
فرهادلارین شیرین - ینده ن
داها آرتیق شیرین اولور.
ریاکاریق ایسه آنجاق
ایچی قوقموش بئر مه یوه دیر.
باشقالارا خیر دیله یه ن
چوق شرلره دؤزمه لیدیر،
اودلارا باش ویرمه یه ن موم
پروانه ده ن جان آلاماز

بييلاردان صونرا

گيرمی بيلدان صونرا گلدیک
هنوزده جان قوقوسو آرادينيم

ديارلاردان

قان قوقوسو اُسمکته دير

آچيلدی دا قفسيم

نه قولوم وار نه قانات

بیر محبسده توکندی

بنيم ايچين بو حيات

هر نه اولسا

هپ ياقيندان اوزاقدان

بنی شو اوصانديران

عشق اُينده بير حسرت

سيودا بويلو طاساليق

يالنيز عشقينده ن بنی

اوصانديراماز

وفالينغين ذيره سينه يوکسلديم

سنده (سه رين قانليليق)

بنده(دويغو ده پره می)

عشقين گنیش بير ده نيز

بونا ناصيل بير گمی؟

۶۲ ..... بیر بارداغدان بیر ده نیز

نه سن بنی سوندوره ن

نه بن سنی یاندیران

محبتین یوزونو

قبله یه دونده رمده ن

یان باقیشلا که سیب ده

پارچالاماق بیزلر ایچین

لاییق ده گیل

۲۰۰۴

بیر بهارا بین فریاد:

باشلا دیغیم یول صونونا
چاتدییسا یددینجی نسیل
یورغونلوغوم
مزاریمدان چیقار او زمان.
یاندیردیغیم اومید مومو
أریدیکجه یاغلانا جاق
بو قوب - قورو آهلا ریمدان
یاشلار دا پک اودلانا جاق.
یومسام دا گوز
بیر دنیا بیم،
هر گوز بنی گوره جکدیر
دیکیلسه ده دوداقلاریم
هر صاپی بیر دیل اولاجاق
که سیلسه ده حقلی دیلیم
بن صوصمایان بیر قومرو یوم
بیر بهاردان ئوترو بین - بیر
فریادیم وار،
قانادیم وار،
فصللرده ن فصللره
قونا جاغیم

۶۴ ..... بىر بارداغدان بىر دە نىز

ئوز يوواما چاتانا دە ك
نغمه لريم ايشيده ركن
سازا باشلار ياپراقلار
اوموزلاريم اوزه رينده
پاطلاسا دا دە لى طوپلار
سانكى دە نىز اوزه رينده ن
كۆپوكلردىر اوچوب گيده ر

۱۹۹۷

بیر عومور بورج ویر بانا:

قارشیلاشتیم

قیرخ قفیللی قاپیلا

آناختار نمه گره ك؟!

سن اولاش خضر آلیاس!

بیر- کی عومور محتاجیام

بورج ویر بانا

بیر گیچمیشین پاسینی

سیلمک ایچین

اون گله جك گره کیر

عوموروم ده

یاریم گبی

هم یاریم، هم وفاسیز

یانیمدان هر ایکیسی

خیزلی گیچمکته دیرلر.

بیر ده مه ت دیکن:

صونو پوچ سیودایا اویدوقجا گریندیم گریه
ئویله دیریه للره دیرسکله نه نین عاقبتی
همن آلدانیدیم اینانیدیقجا یالان وعده لره
یوزو آستاردان آیرد ایتمه دیم آلدیم حکه تی
آقدی یار اوق گبی سرعتله ئونومده ن او یانا
که میگیم ده شتی گیچرکن نه فقط نازلی ئه تی
کوکسومه طاقماغ اومیدیله آئینده ن دیله دیم
گول دیدیم أمّا دیکنلرله دولویدو ده مه تی
بولدو یار عشقیميله یوکسه لیشی، شانلی آدی
اوتوزولدوقجا قماریندا باشیم حیثیتی
قینماقلار بو قولاغدان وورور اوندان چیقیور
آرقاداش باليله دولدورما بو بوم- بوش سبه تی

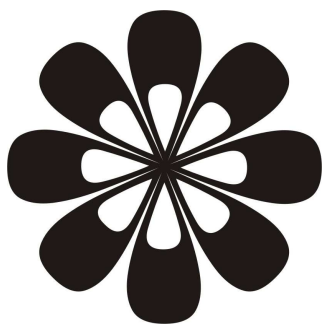
بو دنیا

عجایب بیر دار صواقدیر بو دنیا
گیچدین داها گری دؤنمغ یوختو یوخ
عاقباتی یا گیره جغسن جتته
یا یاناسان بیر ده سؤنمغ یوختو یوخ

بو طورپاغلار کی باصیسان آیاغلا
سنین تکین بدنلردی آولوب
هر گیتیشده ن قالیسا بیر آد قالیب
بیر باهارلیغ عومور سوروب تیز صولوب

عجایب بیر پنجره دی بو دنیا
بیر تک عومور باختین داها باخماسان
آدام اوغلو سن ده یولدوز تکیسن
بیر یول آختین بیر ده داها آخماسان

صاب- صاووغ اول قیزما دایان داغ تکین
ایگید اول کی یاندریماسین اود سنی
بیر فکیر اول آسمه یئل تک هر یانا
آزدریماسین مودیل سنی، مود سنی

گۆر نه حالدير ديديلر!

دينانين حاليني عقل أهلي نه حالدير، ديديلر
سوتونو عبرت آلانلارا حالدير ديديلر
نفسينين نولدوغونو غافل اولانلار نه بيلير؟
کنديسين طانياني أهلي کمالدير ديديلر^(١)
يوره گين طاشيديغي بين بير اوميد إي جانيم!
بيري گرچکسه ولاکن بيني فالدير ديديلر
لحظه سي بير عوموره ده گسه بهارين حقدير
صونونو اما نه فايدا کي زوالدير ديديلر
بيزده ن ئونجه مييني دادميش اولانلار دهرين،
قدحينده ن دوکولن زهريلي بالدير ديديلر
قوشولان کروانين انسانلاري بير- بير باطيور
أبدی قالماغي بو چولده محالدير ديديلر
گونده بير ياپراغا باق عومر آغاجيندان دوکولور
بلبلين نغمه سي بير قيل ايله قال- دير ديديلر
بو بيش- اون گونلو اولان عومرو طانيش اولماغ ايچين

---

(١) حضرت علي عليه السلام-ين(من عرف نفسه فقد عرف ربه) حدیثينده

۷۰..... بېر بارداغدان بېر ده نيز

گيچيچي هم قيصا بېر نازلي مجالدير ديديلر
بو بلالر ئه ويني دوغروجا آنالتماغ ايچين
کيمي (خوليادي) کيمي (ساده خيالدير) ديديلر
نه عشيرتدي سعادت نه ده قول قوتيدير
نه گوزه لليکدي نه ده مُلک ايله مالدير ديديلر

صفر / ۱۴۱۸هـ

گاه سمسده ن، گاه سمدن:

آغاجدان

طاش فیرلایان بیر آوچی ایله

آغاجا طاش فیرلایانین فرقی چوقدور

حیاتین دا، یاغلاری

آرا- صیراچیقاریلیر

(سمسم)* ده ن

گاه دا اونون یاریسیندان.

سن آو ایده مه یه ن بیر

طور آلینده ن آغلار سین

بن طور ا دوشمه یه ن بیر

آودان ئوترو صیزلاریم

سن محروم بیر اقلدیغین

یاغلار ایچین غملیسین

بن بنده ن آیریلمايان

بیر زهرده ن دردلیم

۷۲.....بیر بارداغدان بیر ده نیز

توکنمه ز چتینلیکده ن
آه چکرسین سن، أمّا
بن فایدا ویرمه یه ن بیر
راحاتلیقدان آهلیم.

سوزلر يولدان چيقاركن

هر تيلي

بیر ييلديزي اوقشاركن

صاقلالارين

نده ن دولايي ايشيقلانماسيني

آنماديق.

عومورون صون لحظه لرینده

هنوز

(بن شاعرم!

صاقلاليمدان به لليدير) ديه،

چکيشمکته ييز.

کاشکی ده

بيله بيله يديک

کی شاعرليک

ده ليليگين بير تورودور.

سوزلر يولدان چيقاريليرکن،،

يا دا

دوز سوز

۷۴..... بېر بارداغدان بېر دە نيز

اگرى يوللارا جالانديريليركن

ادبيات ادبسىزلىك قوقار.

سوز حرمتىنى بيلمە يە ن

ئوز حرمتىنى نە بېلە جك؟!؟

۲۰۰۵/۱

طیرمان! یوقسا دوشرسین

بن سویلییوروم سه وگیلی جانان گیدیر آلدہ ن
جان واینا قالمیش دا دیور جان گیدیر آلدہ ن
بن دردی ایچین شوقیله آچدیم دا قوجاغیم
نامردم آگر ده رسم او درمان گیدیر آلدہ ن
هر کیمده یوره ک وار قانات آچسین بو موم اوزره
هایدی کله بکلر کی بو ده وران گیدیر آلدہ ن
بیر تک گونه خاطر بیر اوزون عومرو چوروتدوک
شیمدی آله گلمیش أما یان- یان گیدیر آلدہ ن
چوق صارصیلییور گور نه بیرینجی پایادایکن
بو مردیوه نی خیزلیجا طیرمان! گیدیر آلدہ ن
دوست گولدو بنیم حالیمما دوشمان آجینیرکن
یارب! دیمه سینلر ده بو دوشمان گیدیر آلدہ ن
الله سوزودور (واعتصموا) بو یروغو یعنی
بیرلیک گیده ر اولدیسایا کی قرآن گیدیر آلدہ ن
صانیدیغ کی دووارلارلا حصارلار ییقیلیر بس
شیمدیسه اوطاقلار ایله آیوان گیدیر آلدہ ن

۷۶..... بیر بارداغان بیر ده نیز

یوز صولدو که سیلدیکجه محبت صاپی کوکده ن

گور هانسی داماردیر ده شیلیب قان گیدیر آلدن

نیسان / ۲۰۰۴ /

چيگ خيال

چيگ خياللار

كورپه جيگ به يينلره

قان دولو دماغلارا

بوش ممه اولديغيچين:

اونلاري ممه ده ن كه سمك

بیر قاچ ييل سوره رايشدير.

قده رلرينده اوزون

عومورلر يازيلميشسا اُگر

حلال اولسون اونلارا

قلميميزده ن جوشان

أن تمیز

أن حلال سوت.

صوقاقلار:

بین - بیر

صوقاقلارا

آیریلان خیاللاریمدا

یالنینز بیر تک چیقیلماز

باغلی صوقاق وار ایمیش

آدرسی:

(کوسولمک) صوقاغی

دونده ر او سوزو گه ری

صاوور گیتسین یه للره

مسلمانلیقدان اگر

آرینمیشسین

هیچ اولماسا إنسانلیغین

دونونو صویما

فکر صینیری:

فکرلرین صینیرینی

آشامایان،

جوشقولارین چه رچه وه سینیی،

ده شه مه یه ن

شعر سوزلری

قولاغا دوقونمادان

صاوریلیب گیده ر.

گوجلوشعرین سوزلری ایسه:

کوزلر گبی،

پاسلانمیش فکرلری

آلتین گبی چیقاریر

عشق اودونندان کول چیقان

سنین پار پارلایان موم تک یوزون دنیاده وار ایکن
آز اولمام عشق ایچینده ن کول چیقان پروانه لرده ن من
بو سه ودانی شرابلارلا اونوتماغ ممکن اولسایدی
آیاغ کسمزایدیم عومروم بویو میخانه لرده ن من
باشیم هر گونده یوز عاقل داشیندان قانلا سوسله نسین
صاییلمازام بو بیش گون دنیادا دیوانه لرده ن من
آدین بلبل قویان یار راقبین قصرینده صاینارکن
ناصل بایغوش گبی خوشلانمایم ویرانه لرده ن من؟

فکریمه دایاغ^(۱)

دیله ریم آللهتان سنه بین رحمت
سنه قییانلارا لعنت بین لعنت

ای شانلی وجدانلی ای أبو سلمان
ای دیندار ایمانلی ای أبو سلمان
تقوالی عرفانلی ای أبو سلمان
دیله ریم آللهتان سنه بین رحمت

مراغه چولونده آچدین لاله تک
کوکسونده یاره لر قاندان ژاله تک
سن دولو عشق ایدین صاف پیاله تک
سنه قییانلارا لعنت بین لعنت

خیانت ایلله ای شهید دوشه ن
غریبلیک طوپراغین ایلله دین مسکن
قسمتین اولمادی بو یورغون وطن

---

(۱) رحمتلی أبو سلمان (سجاد محمد) تازه لی حقیندا یازیلیمیشتیر.

نه قسمت ایمیش بو قاب- قاره قسمت

دیلینده چوق زمان آدی الله- یین
نه صوچون واریدی نه بیر گوناھین
دیلینده ن ایشیتدی کیملر صون آھین
باغریمی یاقییور ایشته بو حسرت

سن ایدین مروّت، أخلاق چاناغی
گولر یوز، شیرین دیل، هم دؤزوم داغی
حنانت چشمه سی، محبت باغی
بو یوزده ن مزارین جنتدیر جنت

چیشیتلی دردلره دؤزدون دایاندین
ائل به ائل کوی به کوی گزدین دولاندین
غریلیک اودونا من گبی یاندین
إنشا الله یانماییز قویسا قیامت

سؤندون نه آرکنده ن ای ایشیقی موم
گوز یومدون حیاتا نه معصوم معصوم

پك آزدير سن گبي ئويله بير مظلوم
محتدير بو دنيا! امانه محنت!

آنيلار دوزولور فكريمه داياغ
گيجه دير ائل ياتميش من ايسه اوياغ
ياقينا گتيرديم هر نه وار اوزاغ
ذهنيمه سوزولور دردلي حكايت

کمال اهللی (کمال) (۱):

بیر خبر گلدی کی بیر جان سفر ایتدی دیدیلر
غربتین آجیسینی بین بتر ایتدی دیدیلر
سرطانیله دولان جسمیله دؤندو وطنه
(دونه جکسیز بو یاقیندا) خبر ایتدی دیدیلر
آیریلیب ئوز یوزونه بنزه ر اولان اوغلودان
أجلین نه لچیسی (شق القمر) ایتدی دیدیلر
او کمال اهللی کمالدیر کی وفاتیلا اینان
دورو أفکاریمیزی تام کدر ایتدی دیدیلر
هانسی بیر لحظه صالیرسام یادا بیر خاطره سین
گوره سن آغ جیگیریم کول جیگر ایتدی دیدیلر
اونون ئولمک خبری ولوله صالدی بو جانا
جاندا حسرت فیضانین خزر ایتدی دیدیلر
عبره لر دوردو دوگوملندی بوغازیندا یینه،
صادق- ین گوزلرینی ساده تر ایتدی دیدیلر

---

(۱) رحمتلی - کمال(تمار اوغلو)- نون وفاتی مناسبتیه ۲۰۰۲ ییلیندا

یول و کروان

بیر اویقودان اویانیدیم
دویدوم گوزهل خبردیر
خلقی اذان چاغیرمیش
باقیدیم زمان سحر دیر
(اویان) دیورلار(ای جان،
اویقو مزاره قالسین،
بیر کؤپرودور بو دنیا،
عومور ده بیر سفردیر)
کروان ایله گیدیرسین
بیراق دا پک اثرلر
سنده ن قالان کی آنجاق
بیر ایزدی بیر اثر دیر
نمازی قیل، حاضرلا
صون منزله عمللر
محشر گونو نماز سیز
هر بیر عمل هدر دیر
سن ده اوطان آللهتان

۸۶..... بېر بارداغدان بېر ده نيز

آلنېن دا ترله سېن بېر
يېلدىزلار آسانلارېن
آلنېندا گور نه تردېر
گوز ياشلارېنلا پك قېل
گوكسونده كى آينايى
زىرا كى هر بېر گوناه
بېر لكه دېر، كدردېر

آییردسیز دوست

آییردسیز بیر دوستدور بانا دوشمانی دوست طانیان
اویقودادیر اویاناماز بین کز دییه رسم اویان!!
ایشته بودور ئه ولر بیقان، جیگر دله ن، قلب اویان
قورد، آغاجین ئوز قوردودور! نه بویاندیر نه او، یان

آچ سوفرانی بین ییللیغین چول- چوخاسین سرگیله
یا بوش حکات آغزیندا، یا قورولداسین نرگیله
ای سرسمین اوغلو سرسم! صال بنی دیلده ن دیله
قارداشلیغین یوزونه ئورت، قاپی- باجا سورگوله

آجی سوزله قارداشین پیچاغلاماق نه دیمک؟
دوشمانلارا قارشی بیزی شو داغلاماق نه دیمک
یاد آینه خنچر ویریب قوشاغلاماق نه دیمک
فتنه اودون کوروکله ییب اوجاغلاماق نه دیمک؟

قان آلیب قیمت ویره ن

ئوز قدرینی

مظلوملارا آسان - آسان

پول - پاراسیز

ویره ن ظالیم!

سن اولماسان!

قان قیمتینی کیم بیله جک؟

(آه) قدرینی کیم سیچه جک؟

ای قان ایده ن!

باشقالارا

قدر - قیمت ویردی کجه پک

ئوز قدرینی نقصان ایده ن

ای خبرسیز!

ای غافل!

قیراج:

صو صادی،

صو صوز لوقدان

چاطلاق - چاطلاق سینه سینی

آسمانا گوستردی

أسکی ییلدیریملار قامچیسسیلا

قامچیلا نمیش

گو گو سونو گه ردی

آنسیزین بولونان

ملیارلار جا یاغمور دامالارییلا

صو وار یلیرکن

باغریندا کی آته شلر سونو بولدو

قیراج :

یه شیللندی، ویریملندی

نه وار کی

یینه ده او بیر آسمانلیق دامالار

بیر مظلومون گوزلرینده ن صیزیلان

بیر دامالایا ده نکلہ نه مه دی

نه تانری نزدینده

نه ده تمیز وجدانلاردا

قورقوتدوقجا سه ویندیریر:

گیجه نین یاریسیندا
چراغلاری سوندوردوم.
چالما ساعت طیقیلدیسی
عومورومون بیته جه گینی
خبر ویریر.
ایشته ساعت طیقیلدیسی
قورقوداراق سه ویندیریر.
توکنمه سه غملی عومور
نه زحمتدیر!
أجل گلسه نه چتیندیر!

كۆرپە لر قلىبىدى:

كۆرپە لر قلىبىدى قلىبىم گوزە لىم
قىرما، آغلار سا گوزوم قان توكولور
جسدىم صاغسا دا باغرىم دولو كۆز
داغى دە پرتمه كى وولقان توكولور
دامالاندىقجا داشار سئل قلمىم
دالغالاندىقجا دا مرجان توكولور
شعرىمىن بىر سوزونو صارصيداماز
چارشيبا هر نه كى ديوان توكولور
دم وورار أمما قازانماز باشارى
هر قادار ميدانا أقران توكولور
غزلىمده ن يار بىلىر، ياد دا بىلىر
روح ياغار، عشق أله نىر، جان توكولور
جنت اولموش، بو پريشان قافادان
حور دولور، دفتره غلمان توكولور
صاغلادىر دردلى سوزوم جان ياراسىن
دردىمىزده ن جانا درمان توكولور
بىنى بىر تومججه ده بىرلشيتىرىز

۹۲..... بیر بارداغدان بیر ده نیز

سوزوموز هگبه یه خارمان توکولور
نه عربده ن نه ده فارسدان چالیریز
بوش قالان تورکجه یه تورکمان توکولور
قافامیزدان أسه ره ک نوح نفسی
أدب- یمن باشینا طوفان توکولور

لحظه لر

عمورلر وار:

بیر لحظه یه قوربان گیتسه

یازیق ده گیل.

لحظه لر وار:

بیر عمورده ن اوستوندور

لحظه واردیر:

توکنمه یه ن موطلولوغا چاتدیریر

لحظه ده وار:

سونمه یه ن بیر آته شلره یاقدیریر

نای اینیلتیسی

منی یارب پریشان ایتدی غربت
داغیتدی ییقدی ویران ایتدی غربت
بیراقدی جانیمی یوز درد ایچینده
نه ئولدوردو، نه درمان ایتدی غربت

اوصاندیم دوغروسو صونسوز سفرده ن
یارام گیتمز قارا، هم آغ جیگرده ن
قرارسیز صبرسیز بیر یول باشیندا
نظر ایتدیکچه پک دوشتم نظرده ن

یانان موم باشینا پروانه گلدی
ئوزون یانیدیرماغا دیوانه گلدی
جفاده ن چکمه دی ال نازلی بیر دوست
نه من ئولدوم، نه او وجدانه گلدی

وطنده گونلومون بیر یاری قالدی
یوزوم رنگی صاراردی صاری قالدی
ده بین یاره بو صادق دوشتو دیلده ن
نه بیر آهی، نه ده بیر زاری قالدی

من منه أنگل

سالما دیم یادیم هیچ کیمسه یی سنده ن باشقا
نه اولور سالما یادا کیمسه یی منده ن باشقا
من چمنلرده آجان گول- چیچه گین بلبلویم
آجا بیلمز دیلمی کیمسه چمنده ن باشقا
صورمادان اود دولو بیر سه ودا یی آلدیم بو جانا
یاندیریپ یاقمادی بیر یار منی منده ن باشقا
جاندا گوج وار، تن ایسه عزمه دایانماز أبدا
یوقدور أنگل یولوم اوزره منه منده ن باشقا
گیچمیشین حسرتی هم ده گله جکلر غمی وار
بو گووه رچین نه یه سین زهریلی دنده ن باشقا؟

۲ دورتلوك:

يالنيز بېر اوميداييله نفس الماداييم من
يوق شېهه كى سوندويسه اوميد! جانسيز اولور تن
گيچسین قارا طوپراقلارا، چيرپينماسين آرتق
هر هانسی يوره ك اولماسا بېر آرزويا مدفن

خلقه خدمت ايله يه نلر قدريني بيلمك گره ك
يوقسا هر وجدانسيزين، هر خائنين اويناشييز
گوزلرينده ن ئوكسوزون گوز ياشلارين سيلمك گره ك
يوقسا دا هر ظالمين قارداشييز، يولداشييز

قان قوصدوران:

آلداتيجى مكار دنيا

گوگوسون،

أمه نلره

شيرين زهيرلر امديرير

غافل انسان

أمديكجه ده

بال سانبيور زهيرلر

فانى دنيا!

صوقاغلارين چيقيلمازدير

زهر ايچيريب، قان قوصدوران

نه گرچكسين نه ده يالان

گونو گونده ن يامان اولان

آلداتيجى،

فانى دنيا!

وجدانا ویردیگیم سوز

ای نازلی جانانیم بو جان اوغروندا قوربان
 جانیم سنا قوربان دیدیم ای نازلی جانان
 چونکو سنی سیومک بنی بین درده صالدی
 آرتق سنی سیومکده ن اولدوم بن پشیمان
 سن ای گوزه ل بیزده ن آیاغ کسمکله، قالدی:
 بو باش بلالی، جان قادالی، حال پریشان
 آی- دیر یوزون، قاشین قیلیج، کیرپیکلرین اوق
 کیرپیک یاواش چال! قورق کی بیزلرده ن دوکه ر قان
 وجدانیم سوز ویرمیشم من اوچی اولمام
 منده ن آرالی گزمه چوق ای نازلی جیلان
 ائل هپ وفاسیز چیقسا من دونمه م وفاده ن
 منده چوقلار عقلی یوقتور ای شیرین جان!
 دنیاده بیر لحظه مروّتسیز اولارسام
 عومورو منه زندان ایده ر ایمانلا وجدان
 نازک ته نیله دورموشام، آغیر دؤزومله
 صارسیلمازام قویدیسسا دا یوزلرجه طوفان

گلمک و گیتمک چاغیم:

بوراسینا

گه تیردین

ألریمده ن توتا- توتا

آند اولسون عشقه کی بن

ئویله حیرانلیقداییم!

بیلمدیم ده

نه ره لرده ن گه تیردین!؟

بنی گوتوردوگون بو

حیرتلی یول اوستونده

بیته ن چالیلار نه دیر؟

ایکی یونو شو یولون:

آل، بایاز گول- چیچه کلر

ظن ایله دیم آنجاق کی بنی بکلر

بینلرجه کله بکلر

ایسته دیم کی (یانمایینیز) سویله ییم

ئویله قانات چالدیلار

دوداقلاریم آراسیندا،

سوزوم یاریمجیق قالدی

یالینز کی (یان) کلمه سینی

۱۰۰ ..... بېر بارداغدان بېر دە نيز

آنلاديلار •

من ايسه ده آنلاديم

قونوقلوغا گلکم چاغم ده گيلميش

قونوقلوغدان أمّا گيتمک چاغمدير •

آغاران تويلر دييور

ياواش - ياواش ای گونول!

بوك، طويل بو بساطی!!

مارت/۲۰۰۵م

نیاز سیزلیق!

سن کی بنی طانیمیشسین ییللاردیر
یادلالمالار صاپلارینی دوگومله مه
چیرکین چیرکین سوزلریله یادلارین.

بن سنه بیر گوزگویوم
کدرلنمه! کدرلندیرمه بنی

دواملی صوندوغلاریم
اوچ پارماغیم آراسیندان

دوکوله ن یاقوتلاری
طوپراقلاما!

طاق طاقدیغین یوزوگه
ایسترسین ده

صول أمجه گیم آردینداکی مرجانی
که س، پارچالا بویونباغ ایت بویونونا!

بیر قارانلیق گونده بیز کی،

محتاج ده گیل هیچ بیریمیز گیجه یه
بیر تک سحر آرزوسویلا،

۱۰۲ ..... بېر بارداغدان بېر ده نيز

بېر عومورو چوروتدوك.

دوغرو ايميش بو سوز كى چوق آرزولار

طوپراق آلتينا وارار.

قارشيليبوروز صوغوق

يه للرى بېر كوكسو ده ليك فانيسلا

بېر آدديم دا ئونوموزده

قازيلميش قويولارا

طوت آلمده ن كى بېرليكته دوشه ليم،

بلكى ده بو يوسف - ون

بختى سنى سلطانليغا گوتورور

يوقسا دا شوم طاليعين

بنى ده قايب ايتديرير.

ياللا دستور!:

ياللا دستور! بىر گونە ش الينا چىخ
اولماسىن كولگە دە تىز كىفلنە سن
جان سە پىب، قان جالادىق سىندە ن ئوتور
قەھرە باتدىق تكى سن كئىفلنە سن
قورخو چوخدور ھلە طوپ اوينو تكىن
داغىلىب پارچالانىب زىفلنە سن
زىرنالانىدىن ئىنتخاب گونلرى بس،
قالدى دومبوكلنە سن، دئىفلنە سن
قورخورام دولدورولوب بىر سى دى - يە
آتىلىب رفلرە ارشيفلنە سن
گىرمى دۇرت مليونا يورغان تىكە نىن
بارماغىندا گرە گ اسكىفلنە سن
بىر دە نىز قانلا يازىلدىن كىتابا
يوخ كۆپوك تك ايفرىلىب پوفلنە سن
سن يارىم قوطسال ايسە ن بو گرە كىر:
قابلانىب، آلتوننا تغلىفلنە سن

قلمیم به ل، سوزوم گول:

تک بیراقتی منی ئوز خانهء ویرانیمیله
نیتدیغیم واردی منیم سه وگیلی جانانیمیله؟
گاه حُزنده گهی دردلرده گیچیردیم عومورو
چونکو بیر آقتی ایشیم هر بیره وجدانیمیله
جسمیمین جانی حیاتیمدا وطن اییدی فقط
منی بیر قویمادی ظلمون آلی ئوز جانیمیله
اینجیور کؤرپه گبی هر سوزه بو نازلی گونول
منی کوستوردو ده بوش- بوش بیره هر یانیمیله
ای سحر یه للری عیسایه دیلمده ن ایله تین
قالمیشام چوق وایا بو(کیمسه سی یوق) جانیمیله
دوشمانین وار شری ، دوستون دا وفا ایتمه سی یوق
نه اولور دوستو ده گیشتمسه ده دوشمانیمیله؟
آن گوزه ل رنگیله تاریخیمی یازدیم زمانا
ظالمین آللری آل اولدو قیزیل قانیمیله
باغوانام من، قلمیم به ل، آکه ریم گول گبی سوز
کیمسه درمزه ده شادم بو گولوستانیمیله

هر داملا تر بير ييلديز:

دؤنه ليم بيرليك ايله عقله يونس قومی گبی
يوقسا ظن ایتمه کی بیر نورلو سحر قالدی بیزه
بیزه هر بیر قافادان بیر آواز اُسمکده ایسه
بويله بیل خیر قاپانیب ساده جه شر قالدی بیزه
بیرلیگی بینلیگه دونده رمک علاجسيز درددير
هپسی بینلیک ایشیدیر هر نه ضرر قالدی بیزه
اومودون شمعینه هر حالدا حرامدیر سونمک
أرییه ن یاغلاریمیز عینی سیپر قالدی بیزه
گیچمیشیمده ن قالان اولدیسا او دا عبرتدیر
یاقشی دقت ایده ن آنلار کی نلر قالدی بیزه
چالیشانلار اثره جک مقصده، قانوندور بو!
آرادیق گرچگی یالنیز بو خبر قالدی بیزه
هانگی بیر قافله گیتدیسسه اثر توز بیراقیر
أما کروانلاریمیزدان شان اثر قالدی بیزه
یاقیلان موم صاپی تک نانجا کومورلنسه ده جان
بو صفالیقدی گومان ایتمه کدر قالدی بیزه
چوق یامان گونلری صالدیق یولا گرچکدیر، أما

۱۰۶..... بیر بارداغان بیر ده نیز

بوده گیرمن کی دولانیدیقا هُنر قالدی بیزه
إسلام اوغروندادیر آنجاق داغیلیب ائل - اوبامیز
آسماندا بوقضا ایله قدر قالدی بیزه
قَاب - قارانلیق گونه هر قطره سی بیر ییلدیز اولور
دیمه یورغونلوغوموزدان یینه تر قالدی بیزه

۲۰۰۴/۱۰ /۱۶

یوز که ملیگی

یاشاییش طرزینی ألحق زمان ئوگرتدی بانا
دورولوق قیمتینی توز- دومان ئوگرتدی بانا
طوقوشارکن آیینیب، بیر داها قالدیم آیاغا
دایانیب دونمه مه گی، صبری جان ئوگرتدی بانا
آنلادیم اوچیلغین ایزلری قاندر، صونو اود
ده ن-ه آلدانماغی فاق قوران ئوگرتدی بانا
بیر ده کیش مات ایده بیلمز بنی ایتلر سوروسو
بو اوتوزمازلیغی بیر قهرمان ئوگرتدی بانا
نه یازیق اما کی عشق آل- ویری کملتدی یوزوم
بو قمارخانه ده آنجاق زیان ئوگرتدی بانا

یته نه کلی شاعر:

قان آغلايينجا قلم
دفتر آچار قلبینی
دامارلاشیر سطرلر
دیلم اوزاتیر کلمه لر
اوقویان بین اولسا دا
ایچده ن سوز آنلایان کیم؟
گرچک شاعر ألبته
دیلسیزه سه سسیزه ده گیل،
ئولچویله یازیلیمیشسا
بیل کی، قفسسیزه ده گیل،
شاعری ده باغلامیش
قافیله لر کندیریله.
یته نه کلی اودور کی،
کندیرلر آراسیندان
یوره کلرین قفلینی
بیر چیغلیقلا آچاجاق

اومیدیم بیر ذروه دیر:

اُکمگیمی

زهرلره قاریشتیرمیش

اُللریمه سلاح ویره ن باشچیلار.

بین دفعه ده چیقسا جانیم لایقام.

بیر شاشغینیم بیله مه دیم

هانسی بیری

چوق سومورور آل قانیم؟

دوستوم؟ یوقسا دوشمانیم؟

قورقوم او گونده ندیر کی

دوشمانیمدان بیر تشکر ایده ریم

بین ده عذر دیله ریم.

قارینلار بوشالیرکن

غیرت قاینار داماردا

همّت جوشار قانلاردا

ئویله باغلانمیشیم کی،

بیر قارینجا قادار دا

آغیز آچا بیله مه م

کورپه مین ده نازلاری

۱۱۰ ..... بیر بارداغان بیر ده نیز

کمیگیمی ده شیپور،
إلهام ملکلری ده
کوسدولر، یالغیز قالدیم
یوره ك دوپ- دولویسا دا
نه شعر وار نه ده سوز
باغریمدا وار کوز! نه کوز!!
یالازلانیر گاه دا بیر
گوزلریم ده نه گوزدور!
کیرپیگیم ده توتوشسا

بیر داملا یاش آقیتماز.
اومیدیم بیر ذروه دیر
(قان ایچینده قاناد چالان) ایستیپور
أما،

آتام قانا بویاندی
نه ایزی وار نه توزو
دوقسان بیل ده یاشارسام
آدیم یتیم ده نیلمه ز

منده ن ئوتروودور:

توکنمز وارلیغنا، بنی وار ایده ن
داملانی دیزه فیلاتدی، قاتدی
عدمده یاتمیشیم، بنی یارادان
ترپتدی بیشیگیم بیرده ن اویاتدی
صینیرسیز عومورلر یاشایان وارلیق
ایچینه ایچه ردی حُرمتله بنی
زاد ویریب بیزلری خوش یایان وارلیق
صانما یوق ایده جک سرعتله بنی
زمان دا مکان دا بنده ن ئوتروودور
دولانیر فلگین چرخلی بنیمچین
یالانیم یالانیدیر، دوغروم دوغروودور
بو گونوم اَکیندیر، صباحیم بیچین
دویغومدان اویانا بیر وارلار واردیر
عقلیمه روحوما صیغیشیر آنجاق
کونیکدیر روحوما بو باش، ال-ایاق
گیچیجی بو عومور نه اولور واردیر؟
ئولومده ن قورخارام بونا گوره کی

۱۱۲..... بېر بارداغان بېر ده نيز

آردیندا صاخلانمیش ئولومسوزلوگوم
هم آجی هم شیرین، یه نی هم أسکی
آرقاما ویریلیمیش دولودور یوکوم
ایسته مز اولسام دا، ایسترایسه م ده
تن آدلی کوینگیم صویولور بېر گون
دوداقلار دیکیلیب، گوز قاپانیدیقا
دویولمایانلاریم دویولور بېر گون

جوشتو وولقان، داشتی سیل:

إفتخارلا مورلادیق بیز لر شهادت پارماغین
مور منکشه یله بویوک صارسیتی صالدیق عالمه
جوشتو وولقان واری مللت، داشتی سیل تک هریانا
عزمیمیزده ن دوشمانین دوندو شرابی علقمه
قطره لرسه باشقالار قانی، بیزیم گؤل- گؤل دورور
ویرگیمیزده ن دوشتو حیرت قبر ئه وینده حاتم
خائین طوپ- گولله سی دورماز یاغارکن جایمادیق
هر سیچیمده ن ایرمیش اولدوق بیر دنیلیک أردمه
جان ویریرکن ایتمدیك آخ، قان ویریرکن صولمادیق
صبریمیز گوردوکچه دوشمان چه وره لندی بین غمه
بیر سیچیم یاپدیق فلک هم آفرینلر سویله دی
دردی بین درمانه صاردیق، یاره نی بین مرهمه

يالانين . . .

يانشاغين

سوزو چوغالديقجا

يالانى دا چوغالدى

ميلچكجه ليك كيشيليگيني

قارطال ديهه طانيتدى،

چيركيفى اوقشار يوز صويونو

گوز ياشى قادار قيمتلى صايدى

بيلگيسيزليگينده ن:

- افلاطوندان بير آدديم

گريده ييم - ديدى

آيردسيز هيچ بيلمه دى

يالانين قويروغو چوق

قيصادير،،

چوق سورمه ده ن

كه سيلير،

و سويله يه نينه

ياماقلانير

بایرام ایچینده بایرام:

زمان یولوندا قیرخ ییل
بکله دیگین بیر بایرام
قول قانات آچمیش گلدی
ای صبری داغ تک! آدم
هر ییلده ایکی بایرام
هر گونده ایکی یاص وار
أمابو گون سه ویندی
سنله بیخیق دام دووار
محتمل اولمایان بیر
گونو گوردون گوزونله
بو حسرت گیتمز اولدو
قبر نه وینه ئوزونله
ای شهید اوغلو مظلوم!
دوشمانین آغلادی قان
سن یوره کده ن گول، سه وین
قوی قان آغلا سین دوشمان
دجیل - یمن قورشونلاری

۱۱۶ ..... بىر بارداغان بىر دە نيز

قالين بىر كندىر اولدو
صارىلدى شوم بوغازا
قايب اولان حقى بولدو
(أگرى) أدلى كویونه
او أگرى باصدىرىلدى
شیطانلار یاص قوردولار
نمازین إبلیس قىلدى

۱/۱/۲۰۰۷

یه نیلمزلیک:

آتشلری

گوکسو ایله قارشیلایان

بیر مومون

عزمی ده سرتلیگی ده

قارا یوزلو ده میرلرده

یوق دورور.....

بینلرجه ده ییلدیزلارین

نورلاری،

بیر گیجه نین قارانلیغینی

محو ایده مز.

بیر داملا گوز یاشی ایسه

بین کده ری یوق ایده ر

دامارىمى تانىرام:

چوق كيمسه يه خاطر ياقىلىب يانمادايىم من
هيچ كيمسه ده بيلمز كيمه خاطر يانىرام من
گاهدان بىر اوميد شعله سى چاقماقلا اُفقدە ن
بوش مّمه يه بىر كۆرپه گبى آلدانىرام من
هر گونده ده بىر قاره خبر باغرىمى بىر طار
بىر ياره يه م اُمّا كى پىچاقسىز قانىرام من
(جانان گىدير اُلده ن) دىدىم اُمّا ايشيده ن يوق
بىلمم نيه جانسىزلارى اِنسان سانىرام من
سۇندورمك ايچين گونلوم اودون اُللريم آچدىم
قىتلىك طاشييان گوزلريمه يالطانىرام من
بىر باشقا غريب قان قاطيشير قانىما ديشدان
چكمز اونو بو جانە دامارىم طانىرام من
دوشمان سطل ايندىردى چيقارسين منى اُمّا،
كندىم بو قازىلميش قوبويو طيرمانىرام من

نه گیت اوزاق نه گل به ری..... ۱۱۹

نه گیت اوزاق نه گل به ری!

خیزلی گیدیرکن قومشولار آقصاباراق قالدیق گری
گیده نلرین گورونمویور توز- دومانان ایز- اثری
هانسی یوردون دجله سی یا فراتی وار یوردوموز تک
بولانیق صو ایچمه ده ییز، هییمیزین وار خبری
طوپ- طایارا یاپامادیق یادلاردان آلدیق أسلحه
بیر- بیریمیز طوشلایاراق ده شمه ده ییز جان- جیگری
بونجا بنلیک بونجا سنلیک هانسی خزینه ده ن آقیر؟
باغلار صوصوز، چؤلر قورو، که س سه سینی چک ایچه ری
دین سویله مک یعنی بیرلیک، بیرلیکده دیر هر دیرلیک
تفرقه ده ن دین ییقلییر، وطن چکر هر ضرری
هپ یوره کلر بیرله شرسه سوز بیرلیگی لازم ده گیل
سن بیرینده من بیریمده نه گیت اوزاق نه گل به ری
باری بیتمز بیر آغاجدیر ایلیکلر، تمیزلیکلر
کوتولوکلر وارماز باشا بیراقالیم بیر یوز بیر

۱۲۰..... بېر بارداغان بېر ده نيز

محبتله دولدورماسام يوره ك چاناغيني من ده
يه شه ره مز گونول باغيم، گوزوم گورمز پك سحه رى
گنجم گوجوم صرف ايده ييم حقسيزليگى دفع ايتمگه
قوجاليق گلسه تن اولور بېر سوموگ بېر ايفقاده رى

۲۰۰۴

نعمت قدرین بیلمه لی:

مال- مولکو قماربازلیغا صرف ایله یه ن احمق
بین نعمته ایردیسه ده قدرین بیله ن اولماز
محشر گونونو دنیادا ایکن گوره ن انسان
بیلغامینا بو فانی ئه وین گوز دیکه ن اولماز
بیر ایسه اُگر توتدوغوموز یول بو جهاندا
صانما(بو) (او) اولماز،(او)دا(بو)،(من)ده (سن) اولماز
اُکمک- صویونو ویردیغین ایت ایسه اُمین اول
یوز دفعه ده هایقیرسان او سنده ن کوسه ن اولماز
انسان نه اولور ایت قادار اولدیسا وفالی؟
ئوز تانریسینین نعمتین انکار ایده ن اولماز
هر بیلده بیر آی توتسا اوروج، آجلیغی دادسا
آج کیمسه لرین حالینی یاددان سیله ن اولماز
داغلار آراسیندا بیتیشه ن لاله یه بیر باق
ظن ایتمه کی مظلوملارا قانندان کفن اولماز
چوق ظلمه دوزه رسم، دایانارسام دا ولکن

۱۲۲..... بیر بارداغان بیر ده نیز

ای من! منه سن تک (۱) یینه بیر ظلم ایده ن اولماز
تورک دنیاسینین شاعری هم شعرى ده چوقسا
أمّا یینه صادق گبی خوش سوز دوزه ن اولماز

۱۹۹۷

ناقولای دیله ك:

يالطاق،

كؤله لیگی یوزونده ن

دیدى كى:

بویوك باشلاریما صاقینیز

سوز فیسقاسی بیله

آتمایینیز!!

زیرا یانقیسی فینلایاراق

قولاغلاری دولدورور!

.....

ئویله یسه

به یینلرین پیچلشمیش،

باشلارین ایسه پوك ایمیش)

سویله ديك

نه رده وار مردانه دوست؟

قلیمین پاك اولدوغوندان سویله دیم هر یانه دوست
هر کسی گورمکله صاندیم من بو مخلص جانه دوست
موم گبی پارلاق گورونجه م نه رده بیر دوستون یوزون
دوستو اولدوم دورمادان اُمّا کی بیر پروانه دوست
آرقاداشتان قوتین گورمکله آرقامدیر دیدیم
بیلمه دیم کی اولموشام بیر بیرتیجی حیوانه دوست
سوزلری بالدیر ولاکن قلبی دولموش زهریله
ده ریسین یومشاغ دویونجام سویله دیم بیلانه دوست
اود توتارکن کندیسین سه لندی گوزده ن یاشلاریم
کندی سوندو منی اُمّا قویدو یانه - یانه دوست
ظن ایده رکن مردی چوقتور هپسینی قریلله دیم
بولمادیم اُن دوغرو یوز دوست ایچره بیر مردانه دوست
دوغرو بیر سوزدور کی (طاش اِنسانه یاقیندان ده گر)
شرری دوشماندان دا اُونجه ایلپور اِنسانه دوست
دوست منه دوشمانلیغیندان باشقا شی گوسترمه دی
فرقی یوقتور دوستا دوشمان سویله سم، دوشمانه دوست

غمگین آتام

مـزارى به للى اولمايان
بدنينه قربان سـنين
قانـدان غباردان بيچيله ن
كفينه قربان سـنين
اوغرومدا زحمتلر چكه ن
قبارلانميش آللرينى
كيم باغلادى زينجيرلره؟
صوـستوردو كيم ديلله رينى؟
إى وفـالى شـفقتلى
غمگين آتام مظلوم آتام
گوتورولدون بيلمم هانسى
زندانلارا؟ ييتدين آتام
ساعت اونـدان صونرا سنى
ترك ايله ديم دوكاندا من
نه بيليرديم اونـدان صونرا
قالاجاغم طوفاندا من
ئه وه گلديم سن گلـدين
يوره گيمى وحشت آلدى
بين بير خيال ايتديم، يوزوم

گاه قیزاردی گاه صاراردی
 ترسینه عینیی دولانندی
 باشیم اوزره قوجا فلک
 آز قالیردی گوگوسومده ن
 پارچالانیب چیقسین یوره ک
 یاواش - یاواش کسیدیم اومید
 دونمغینده ن یوزدوم آلیم
 کیمسه یه ده سؤال ایچین
 آچامادیم باغلی دلیم
 خرابا قالمیش بشیره
 آریاراق بیر باش ووردوم
 سنی اوردا بولما یارکن
 ایچیمده بیر عزا قوردوم
 یقین ایتدیم کی گیچمیشسین
 آینه قانلی جلا دین
 بیراقلمیشسین قوش گبی
 قسینه شوم صیادین
 گولگه ن باشیم اوزه رینده ن
 چکیلدی، من قالدیم یتیم
 او گونده ن آیریلدی روحدان
 دامارلاریم، قانیم، نه تیم

نازلی ایلنه یوز- گوزوم
آرتق صیویز لانماز اولدو
سوندو نورلو چراغیمیز
سنده ن صونرا یانماز اولدو
دوشونوروم آغ صاقلین
ناصل قانینلا بویاندی؟
زنداند ایلنه دیکجه سن
کیم ایشیتدی؟ کیم اویاندی؟
پارچالانیر باغیریم، سنی
صالدیقجا هر گون یادیم
کیمدیر سنین گبی یته ن
بیر ده منیم امدادیم؟
یانیندا بیزلریوق ایکن
وداع دیدین بو حیاتا
قالدی قیامت گونونه
گوروشمگ ای مظلوم آتا

مكتوبلاريم

ئو و گونله قاناتلانماق

(استاد علي معروف اوغلو)

شیرین بیر سوزلرینده ن ئوتروو بین فرهادلانان واردیر
آدین گلدیکجه بو صول گوکسوموزده شادلانان واردیر
باشیمچین تاج قیلینسین، گوزلریمچین نور ده نیلسین ده
سنین استادلیغیندان نه رده بیر استادلانان واردیر
بیلیر ده وران کیمی تام کورلانیب شعرین اوجاغیندان
ولاکن بعضی ده کروان قادار اولادلانان واردیر
قاناتلانماق سنین ئو و گونله قافتان ذیروه لنمکتیر
بو یوزده ن سویله ریم کیم بن گبی بیر آدلانان واردیر؟
حلال زاده یاشارسا یوز عومور هیچ ناشکر اولماز
یولون آزماز بو دیوانخانه ده ن کیم زادلانان واردیر
قلم وار داملا سیندان بال آقار، لؤلؤ یاغار سانکی
زهرلر داملادیقجا بعضی ده جلا دلانان واردیر
نه وار شور شعره معقوللوغ، نه وار کم شعره مقبوللوغ
سوزون شیرینلیغینده ن بیر فقط چوق دادلانان واردیر
بیزیمچین بیت اودور قلبین نه وین یاپسین ویوقسا کی
شعرلر نه ولرینده ن چوق نه وی بر بادلانان واردیر
صوصار قیصقانجیمیز حقه ده ن صانارسین گمله نیب آغزی

۱۳۲ ..... بېر بارداغان بېر ده نيز

آچار گوز چاييرين، گورمز ده چوق شمشادلانان واردير
يالاندان(شاعرم بن) سويله يه ن تيره ر صوغوق يه لده ن
بو باغدا چوق ثمودلنميشله چوق چوق عادلانان واردير
بن آن صون يه نگیلیکده ن أسکیلیک قاليليرين دولدوم
رقيبلر اوولانير چونکو بو تور صيادلانان واردير

۲۶/۴/۲۰۰۹ - بشير -

گیویل تندیریمده ن صیجاق سلام..... ۱۳۳

شاعر قارداشیم علی رضا عاشق جنابلارینا:

گیویل تندیریمده ن صیجاق سلام

یوبانما! دورما تقدیم ایله بارداغ بارداغ آردینجا
صوصوز قالمیش یوره کلر قاطلانیدیر داغ داغ آردینجا
شعرزاردان اینان بیر تک گولون ده قوقسون آلماز کی،
أدب دیوارینا بویلانسنا آلچاغ آلچاغ آردینجا
بیزیم سوزلر ایپکیدیر آن آزی! إستبرق اولمازسا
دویار، جانيله کیم دینلرسه، یومشاغ یومشاغ آردینجا
اگر دیوانچه هپ شعريله دولموش اولسا جتتدیر
چیچکدیر سوز، فصللر هم دیزیلیمیش باغ باغ آردینجا
یوره کده ن هر چیقان سوز شان بولور آنجاق یوره کلرده
کی سقد سقد آردینجا دوشر هم صاغ صاغ آردینجا
گوزونده ن صاف آقان شاللی چاغلالت صاف ورقلرده
مرکبله قارالسین قیدی یوقدور آغ آغ آردینجا
نه لازمیدیر؟ کسه تمک خوش سوزو خوش دینلییه نلرده ن
گوزه للر آلینا باغلتما آلباغ آلباغ آردینجا
گونول تندیرلرینده ن آل صیجاق ایصی سلام بین بین
نولور فرقت یولو دولموشسا باطلاغ باطلاغ آردینجا

شاعر قارداشیم فاروق (قایا) ذاتلارینا

جان سه سی جانان سه سی:

نغمه لت بیر ده گونولده ن نه اولور جان سه سینی
دینله سین شوقیله جانلار یینه جانان سه سینی
باصیلان داغ قابیغیندان صیزیور قانلی ایرین
شوشه لر چالقالا، ویر دردلییه درمان سه سینی
اگریدیر هر نه شعر وارسا عروضدان دیشاری
بیقما آمازسا صاغیرلار هله دیوان سه سینی
قلم اوینات، سوزو گونده ر، ایریشه ر روح دپینه
کی، پریشان دویار آلبته پریشان سه سینی
داغ گبی ساده تواضعلوغووین پرده سینی،
یار یوره کده ن جوشاراق، سیلکه له وولقان سه سینی
سن(واو) ایشله ت من ده(یا)، وای دا یابان سوز حالینا
بیره- بیرده ن کسه غین أنقره- تهران سه سینی
سُنِّي سن، جعفري من، یادلارا دا یوز قارالیق
ایکی قارداش باطیریر هر کوتو دوشمان سه سینی
گهده بیر سونسه یوره ك، گاه دا یالازلانمادادیر
قولاغ اص دینله ده بو کوز دولو خارمان سه سینی

دینله دیم! سن ده دینله ۱۳۵

دینله دیم! سن ده دینله!:

قیرماسین یارلار محبت بارداغین چوق تشنه ییم
بیر یودوم می ده ن ئوتور گزمکده ییم میخانه من
قار باقیشلی دلبر آرتیرماقتادیر گونلوم اودون
یه ل- یاغیش آلتیندا دوشتوم گور نه یاندان یانه من
چارشیسیندا سه ودانین دیوانه وار، عاقل ده وار
گر بؤلوشمک ایسته دین! عاقل سن اول، دیوانه من
دلبرین من گونلون آماق ایسته دیم، راقب یوزون
سویله دیم آرتق چکیل بیر یانه سن، بیر یانه من
قول- قانات آچماقلا باغیریم یاقدی بیر موم یوزلوموز
صانکی کفر ایتدیم بیراقدیم اِسْمیمی پروانه من
دارلاشیر کوكسوم، یوره ك قوشتور، قاناتسیزدیر أما
صالمیشام بیچاره یی هیچ- پوچ ییره زندانه من
آوچیلیق بیلمم نه دیر، اوق توتسام آل تیره ر دوشه ر
پك قوماطدایکن صاریلدیم تر- تمیز وجدانه من
جاهه دیکم گوزلریم، میل ایتمزیم شان- شهرته
یاش سکیز ایکن صاتاشدیردیم گوزوم جانانه من
ألْبسه م اِنسانلیغ اولموش آرخا- آرخا، صوی به صوی

۱۳۶ ..... بیر بارداغان بیر ده نیز

اوغرادییسام دا نولور هر گونده بیر اورمانه من
آجیسین ظلمون دادیب، إشکنجه سین قاطلانمیشام
بو سبیده ن قیمازیم عومروم بویو بیر جانه من
معرفتسیزده ن قازاندیم چوق أدب چوق معرفت
آن یاقین بیر یوللار ایله یتیمشه م عرفانه من
فکریمی قیتلیک صاریرکن ای(رضا)۱ بیر باق ناصل
شعرین إلهام ایتدی دؤندوم بیر جوشان عمانه من
سیز گبی بیر دیل بیله ن، سوز آنلایان ایسته ر گونول
اص قولاغ فریاده چون آصدیم قولاغ أفغانه من
سویله مزکن کیمسه نین حقینده(معروف اوغلو) سوز
شعریمی یوکسلتدی آی تک ایرمیشم آسمانه من
غربت ائلده ن دؤنموشویدوم، إحترام ایتدی منه
إحترامیله باشیم اگمکده ییم او جانه من

۱- رحمتلی رضا قنبر طوزلو

۵/أیلول/۲۰۰۴.

أسكى ياره ده ن يه نى جراحت ۱۳۷

أسكى ياره ده ن يه نى جراحت:

(قارداشيم عدنان داقوقلونون مکتوبونا جواب)

باشا- باش دولموش اوميدلرله يوره ك بارداغيدير،
چالقالانديقجا گوزومده ن دورو ياشلار جالانير
يه تيشر يوسفه يعقوب گبى اولدويسا دا كور،
گوزونون ياشينا هر كيم كى بو گون آرخالانير
شاعرين روحينه بير داملا دا إلهام صيزاراق
ايشيده ن ظن ايده جكدير كى ده نيز دالغالانير
شعر او سوزدور كى بيته شتيرسين يوره ك ياره سيني
پارچا آستاردان أفنديم! نه كى يوزده ن قادانير
ئولچوسوز شعرى سه وه نده ن بو سوزو سيز صورونوز
چالغيسيز شارقيلارا نه رده چيگين بيرغالانير؟
باشا- باشدان اوقونور شعر أگر إلهامدان آقيب
ئويله بيل بال يه بينير، كاسه سى ده پك يالانير
ئولچو اوزره دولانيركن بو گنيش بير- ايله گوك
ئولچوده ن شعريده گونلون نده ن ئوترو اوصانير؟
قالديريركن دوواغين سوزلرينين گوردوم كى،
سنده آصمان دولوسو آى- ايله ييلديز دولانير
ايمدى باق! ايمدى قونوش! چونكو گلير بير گون كى،
ديكيلير اينجه دوداقلار، إيري گوزلر قاپانير

۱۳۸ ..... بیر بارداغان بیر ده نیز

بسته لت بوردا(رشید)-ین^(۱) او یوره ك نغمه سینی
دیمه سینلر ده بو یولدا هله داقوق یوبانیر
أسکی شاعرلره تقدیریم آزالتمیش ده گه ریم
قورو آیاغینا ای قارداشیمیز یاش دا یانیر
دؤزدوگون زندانا، قاطلانیدیغین إشکنجه لره
قانمارام یوز کره سویلرسه لر أصلان دایانیر
غربت ایلده یووالانمیش قوشو چوق صانما آزاد
چونکو او ئوزگه لرین گولگه سینه دالدا لانیر
دال- بوطاغ اوزره اوتورماقلیغا قونماق ده نیلیر
بوطاغ آلتیندا یاتانلار ایسه آنجاق قینانیر
مکتوبون (قُم)دان آپاردی منی داقوقه ده کین
بوردا آرتق فرشده ن عرشه قادار سوز اوزانیر
کرکوک آی ایسه یاقین ییلدیزی داقوقتور اونون
گرگر اوندان نورو، جمبور ایسه بوندان قازانیر
أسکی بیر یاره می ده شدین ئوز آلینله، شیمدی
گور ده روحیمده نه قانلارلا جراحیحت بولانیر
گوره ن اولسایدی بو ساعتده خیال عالمیمی
دییه رایدی بو یا سرخوشدو، یا باشی دولانیر

---

(۱) داقوقلو شاعر(رشید علی)

أسكى ياره ده ن يه نى جراحت ۱۳۹
 شَكر- ون^(۱) هيكلى جانلاندى بوتون فكريمده
 ديهه سن بلكى داماريمداكى قاندير دولانير
 اوردا صوردم دا رشيد- لر نيچين ئولموش؟ ديديلر،
 ده نى دارتماغدان ئوتوردور بو ده گيرمان دولانير
 هانسى انبارلارا؟ صوردم كى بو ده ن دولدورولور
 ديديلر: بو قارا طوپراغ نه دويور، نه اوطانير
 (أبو عرفانى)^(۲) دا فكريمده آراركن گوردوم
 (قره داغ) باغرى هله بير قارا داغيله يانير
 بير خبر ويرمدى شاهينلر (أبو شاهين) ده ن^(۳)
 (نينوا)^(۴) يادىما دوشدوكجه قراريم طالانير
 بير (أبو ذر) ده^(۵) أبوذر گبى جان ويردى غريب
 بو سوزه (جنت زهرا) يه^(۶) باقانلار اينانير
 أما داقوق واريكن آرخاينام! آرخاين اول!

(۱) بعث رژیمی طرفیندان شهید ایدیلن داقوقلو آرقاداشلاریمیز.

(۲) بعث رژیمی طرفیندان شهید ایدیلن داقوقلو آرقاداشلاریمیز.

(۳) بعث رژیمی طرفیندان شهید ایدیلن داقوقلو آرقاداشلاریمیز.

(۴) نینوی: موصل شهری، أبو شاهین - ین شهید اولدوغو یه ر

(۵) بعث رژیمی طرفیندان شهید ایدیلن داقوقلو آرقاداشلاریمیز.

(۶) تهران شهرینده کی شهیدلر مزارلیغی، أبوذر- ین دفن ایدیلدیگی یه ر

۱۴۰ ..... بیر بارداغان بیر ده نیز

طوپراغیندان یینه یوزلرجه (خلیل) ل^(۱) یارانیر
یه ل آسیر فکریمه توزلاری قونور یوردوموزون
بو یتیمین باشینا گور نه چامورلار صیوانیر
بیره آلتی که سه دیب اَکدیگینیز بیش نه و شعر
خارمانی ئویله تمیزدیر ده زیوانسیز قالانیر
وجودو یددی عدمده ن ده بتردیر بشیر- ین
نه کومور- منقله قالمیش، نه ده لامپاسی یانیر
اولماسین منینگ اینان آدی منیمله او کویون،
یوکسه لیر گون به گون آفاقی صاریر شان قازانیر
بیر ساعاتلیغ گوروشون تشنه سییه م چوقداندیر
گوروش آردیندا دا اَمّایوز ئوپوش دالدا لانیر
ایشیدیرکن قولاغیم یار آدینی تیکسینیره م
جیگیریم دفترینین صفحه لری پارچالانیر
یالین آط سه ودا، فراق قلعه، رقیب بیر ده لی فیل
بو یله کیش مات آراسیندا نه زمان بخت اویانیر؟
صادق- ین شعری طاراغ دیشلری تک دوز دوزولور
چوق گوزه ل معنالارین زلفی ده بوندان تارانیر

ایران/۱۹۹۸

---

(۱) بعث رژیمى طرفیندان شهید ایدیلن داقلوقلو آرقاداشلاریمیز.

فهرست

- ۳ ..... صادق بشیرلی و ایکی یاپیتی
- ۵ ..... ایکینجی یاپیت ایچین (ئون سوزده ن) آلنمیشدیر
- ۱۳ ..... چاره بویور
- ۱۴ ..... سنه سنده ن صیغندیم
- ۱۵ ..... عرفانلیق
- ۱۶ ..... طانیتدیر منی منه
- ۱۷ ..... عنادلیق دامازلیغی
- ۱۹ ..... سنین بیر بهاریندان
- ۲۱ ..... ای خیمه سی اودلانان
- ۲۳ ..... فوقها الأنهاری گور
- ۲۴ ..... شهید (آیه الله العظمی سید محمد باقر الصدر) حقیندا
- ۲۴ ..... بو ئونده ر باشقادیر باشقا
- ۲۵ ..... زمان آطلی، بیز یایان
- ۲۶ ..... من، قارداشلاریم و قورطلار
- ۲۷ ..... بیر دنیزلیک یاش
- ۲۸ ..... اینجیلر دوکمکته دیر
- ۲۹ ..... دوستلوغون قماریندا
- ۳۰ ..... ده گیرمه ن ده گیرمه نیم
- ۳۱ ..... بوینو قیریق
- ۳۳ ..... من و قیصقانج
- ۳۴ ..... ئوزلوك و ئوزگه لیک
- ۳۵ ..... إنسانلیق صفاسی
- ۳۶ ..... باش چیقارماق بو صردان
- ۳۷ ..... امید قونجاسی

- ۱۴۲ ..... بېر بارداغدان بېر ده نيز
- ۳۹ ..... بېر بارداغدان بېر ده نيز
- ۴۱ ..... سوز و ويريب، يوز دونه ره ن
- ۴۲ ..... ۲۰۰۶ يىلى
- ۴۳ ..... شاعرسين اُگر
- ۴۴ ..... دنيايا باق! دنيايا باق!
- ۴۵ ..... آغلا ظالمين حالينا
- ۴۶ ..... آرخاينليق
- ۴۷ ..... خيرميش
- ۴۹ ..... زمانين نبضه لرى
- ۵۰ ..... من ده هاييل اوغلوپام
- ۵۱ ..... يوك آغير، منزل ايراغ
- ۵۳ ..... سوندورون
- ۵۴ ..... يولچو من!، يول كسه ن من!
- ۵۵ ..... وطن مارشى
- ۵۷ ..... بېرى دار اولمايان كيمدير؟
- ۵۸ ..... عجب ديوانه ييز بيزلر
- ۵۹ ..... يانديقجا جان ويره ر موم
- ۶۰ ..... إخلاص و رياكارلىق
- ۶۱ ..... ييللاردان صونرا
- ۶۳ ..... بېر بهارا بين فرياد
- ۶۵ ..... بېر عومور بورج و ير بانا
- ۶۶ ..... بېر ده مه ت ديكن
- ۶۷ ..... بو دنيا
- ۶۹ ..... گور نه حالدير ديديلر!

۱۴۳	فهرست .....
۷۱	گاه سمسده ن، گاه سمدن .....
۷۳	سوزلر يولدان چيقارکن .....
۷۵	طيرمان! يوقسا دوشرسين .....
۷۷	چيگ خيال .....
۷۸	صوقاقلار .....
۷۹	فکر صينيری .....
۸۰	عشق اودوندان کول چيقان .....
۸۱	فکریمه داياغ .....
۸۴	کمال أهلی (کمال) .....
۸۵	يول و کروان .....
۸۷	آييردسيز دوست .....
۸۸	قان آليب قيمت ويره ن .....
۸۹	قيراج .....
۹۰	قور قوتدوقچا سه وينديرير .....
۹۱	کؤرپه لر قليبدي .....
۹۳	لحظه لر .....
۹۴	ناي اينيلتيسي .....
۹۵	من منه أنگل .....
۹۶	۲ دورتلوک .....
۹۷	قان قوصدوران .....
۹۹	گلمک و گيتمک چاغيم .....
۱۰۱	نياز سيزليق .....
۱۰۳	ياللا دستور .....
۱۰۴	قلميم به ل، سوزوم گول .....

۱۴۴ ..... بیر بارداغان بیر ده نیز

۱۰۵ ..... هر داملا تر بیر ییلدیز

۱۰۷ ..... یوز که ملیگی

۱۰۸ ..... یته نه کلی شاعر

۱۰۹ ..... اومیدیم بیر ذروه دیر

۱۱۱ ..... منده ن ئوترو دور

۱۱۳ ..... جوشتو وولقان، داشتی سیل

۱۱۴ ..... یالانین . . .

۱۱۵ ..... بایرام ایچینده بایرام

۱۱۷ ..... یه نیلمزلیک

۱۱۸ ..... داماریمی تانیرام

۱۱۹ ..... نه گیت اوزاق نه گل به ری

۱۲۱ ..... نعمت قدرین بیلمه لی

۱۲۳ ..... ناقولای دیله ک

۱۲۴ ..... نه رده وار مردانه دوست

۱۲۵ ..... غمگین آتام

۱۲۹ ..... **مکتوبلاریم**

۱۳۱ ..... ئوگونه قاناتلانماق

۱۳۳ ..... شاعر قارداشیم علی رضا عاشق جنابلارینا

۱۳۳ ..... گیویل تندیریمده ن صیجاق سلام

۱۳۴ ..... شاعر قارداشیم فاروق (قایا) ذاتلارینا

۱۳۴ ..... جان سه سی جانان سه سی

۱۳۵ ..... دینله دیم! سن ده دینله!

۱۳۷ ..... أسکی یاره ده ن یه نی جراحت